

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI ADMINISTRACJI I SPRAW
WEWNĘTRZNYCH
(NR 5)
z dnia 21 stycznia 2020 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych (nr 5)

21 stycznia 2020 r.

Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Wiesława Szczepańskiego (Lewica)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

- informację **Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji o realizacji w 2018 r. „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017–2020” (druk nr 71);**
- informację **Najwyższej Izby Kontroli o realizacji „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017–2020”.**

W posiedzeniu udział wzięli: **Paweł Szefernaker** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji wraz ze współpracownikami, **nadinsp. Dariusz Augustyniak** pierwszy zastępca komendanta głównego Policji wraz ze współpracownikami, **st. bryg. Arkadiusz Biskup** zastępca komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej wraz ze współpracownikami, **gen. bryg SG Wioleta Gorzkowska** zastępca komendanta głównego Straży Granicznej wraz ze współpracownikami, **ppłk SOP Włodzimierz Gawęda** zastępca komendanta Służby Ochrony Państwa, **Marek Opiola** wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Marcin Kolasa** przewodniczący NSZZ Funkcjonariuszy Straży Granicznej oraz **Danuta Hus** przewodnicząca Komisji Krajowej Związku Zawodowego Pracowników Policji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Magda Jedynak, Anna Ornat i Anna Pilarska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Otwieram posiedzenie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych. Witam panie i panów posłów. Mamy kworum, 24 posłów podpisało się na liście obecności. W imieniu państwa chciałbym przywitać zaproszonych gości. Witam pana ministra Pawła Szefernakera, sekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji wraz ze współpracownikami, służbami mundurowymi, związkami zawodowymi. Witam również pana Marka Opiolę, wiceprezesa Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami oraz panie i panów posłów.

Porządek obrad został państwu przedstawiony. Zawiera on dwa punkty: rozpatrzenie informacji ministra spraw wewnętrznych i administracji o realizacji w 2018 r. „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017–2020” (druk nr 71) – informację przedstawi minister spraw wewnętrznych i administracji – oraz punkt drugi to rozpatrzenie informacji Najwyższej Izby Kontroli o realizacji „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017–2020” – przedstawia prezes NIK. Czy są uwagi do porządku obrad? Nie widzę zgłoszeń. W takim razie przystępujemy do realizacji punktu pierwszego. Bardzo proszę, panie ministrze, o przedstawienie informacji bądź wskazanie osoby, która zabierze głos w pana imieniu.

**Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Paweł Szefer-
naker:**

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie i panowie komendanci, panie prezesie, szanowni państwo, szczegółowe dane dotyczące realizacji w 2018 r. ustawy o ustanowieniu Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017–2020 zostały przedstawione Wysokiej Komisji w przesłanej informacji. W związku z powyższym przedstawię jedynie zasadnicze dane dotyczące wysokości poniesionych wydatków oraz uzyskanych efektów. Program modernizacji służb mundurowych to pierwszy od lat tak ważny i tak kompleksowy program przeznaczony dla tych formacji. Strategicznym celem programu jest stworzenie służbom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo i porządek publiczny warunków do istotnej poprawy sprawności i skuteczności ich działania, co spowoduje zwiększenie poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego państwa i ochrony obywateli. Korzystając z możliwości reprezentowania ministra spraw wewnętrznych i administracji, kierownictwa resortu, chciałbym podziękować dotychczasowym szefom MSWiA za ten program, pani premier Beacie Szydło, panu premierowi Mateuszowi Morawieckiemu, bo jest to historyczny program realizowany w służbach mundurowych podległych MSWiA. Chciałbym również podziękować obecnemu tu ministrowi Jarosławowi Zielińskiemu, który miał istotny udział w pisaniu, a później w realizacji tego programu. Dziękuję, panie ministrze.

Szanowni państwo, w ramach programu modernizacji zaplanowano łącznie wydatki w wysokości 9 208 000 tys. zł, w tym na Policję 5 992 000 tys. zł, co stanowi 65% całości programu, na Straż Graniczną 1 272 000 tys. zł, tj. 14%, na Państwową Straż Pożarną 1 742 000 tys. zł, tj. 19%, oraz na Służbę Ochrony Państwa ponad 202 000 tys. zł, co stanowi 2% całego programu. Wydatki te są realizowane w podziale na siedem przedsięwzięć. Na inwestycje budowlane przeznaczono 2 347 000 tys. zł, na sprzęt transportowy 1 229 000 tys. zł, na sprzęt uzbrojenia i techniki specjalnej 263 000 tys. zł, sprzęt informatyki i łączności 869 000 tys. zł – oczywiście podaję kwoty w zaokrągleniu – oraz na wyposażenie osobiste i ochronne funkcjonariuszy ponad 369 000 tys. zł. Na wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń funkcjonariuszy przeznaczono 3 394 000 tys. zł, a na zwiększenie konkurencyjności wynagrodzeń pracowników cywilnych ponad 734 000 tys. zł.

Zgodnie z ustawą zaplanowano na 2018 r., bo o tym dzisiaj mówimy, wydatki w wysokości 1 922 888 tys. zł, z tego wydatki na Policję w 2018 r. – 1 237 938 tys. zł, na PSP – 361 050 tys. zł, na SG – 278 217 tys. zł oraz na SOP – 45 638 tys. zł. W 2018 r. z prognozowanych wydatków wydatkowano kwotę 1 909 702 tys. zł.

Największym przedsięwzięciem rzeczowym były inwestycje budowlane, które pochłonęły kwotę 536 310 tys. zł, na zakupy sprzętu transportowego wydatki wyniosły 350 607 tys. zł, na sprzęt uzbrojenia i techniki specjalnej 78 422 tys. zł. W przedsięwzięciu pn. Sprzęt informatyki i łączności wydatkowano 194 691 tys. zł, a na zakup wyposażenia osobistego i ochronnego funkcjonariuszy 100 398 tys. zł. Na przedsięwzięcie pn. Wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń funkcjonariuszy wydatkowano 533 443 tys. zł na podwyżki uposażeń funkcjonariuszy przeciętnie o 253 zł na etat, które nastąpiły 1 stycznia 2017 r., oraz nagród rocznych w wysokości 21 zł – to są kwoty pochodne. W przedsięwzięciu pn. Zwiększenie konkurencyjności wynagrodzeń pracowników cywilnych wydatkowano 115 831 tys. zł na podwyżki wynagrodzeń pracowników cywilnych od 1 stycznia 2017 r. po 250 zł oraz zwiększenie dodatkowego wynagrodzenia rocznego w wysokości 21 zł.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałbym w skrócie przedstawić wydatki poszczególnych formacji. Jeżeli chodzi o Policję, to plan wydatków – jak już powiedziałem – wynosił 1 239 638 tys. zł, z tego wydatki rzeczowe 781 695 tys. zł, wydatki płacowe 457 988 tys. zł. Wydatki rzeczowe zrealizowano w kwocie 781 642 tys. zł, a płacowe w kwocie 451 590 tys. zł. Wydatkowanie środków finansowych w poszczególnych przedsięwzięciach w Policji wynosiło: w inwestycjach budowlanych 336 423 tys. zł, w sprzęcie transportowym 249 992 tys. zł, w sprzęcie uzbrojenia i techniki specjalnej 4660 tys. zł, w sprzęcie informatyki i łączności 143 525 tys. zł, wyposażenia osobistego i ochronnego funkcjonariuszy 47 042 tys. zł.

W przypadku kolejnej formacji, Straży Granicznej, plan wydatków na 2018 r. wynosił 278 217 tys. zł – wydatki rzeczowe to 210 233 tys. zł i płacowe to 67 984 tys. zł. Wydatki

rzeczowe zrealizowano w kwocie 207 743 tys. zł, a wydatki płacowe wykonano w kwocie 67 984 tys. zł. Na inwestycje budowlane w SG wydatkowano 84 938 tys. zł, na sprzęt transportowy 26 746 tys. zł, na sprzęt uzbrojenia i techniki specjalnej 49 859 tys. zł, na sprzęt informatyki i łączności wydatkowano 33 271 tys. zł, a na wyposażenie osobiste i ochronne funkcjonariuszy SG przeznaczono 12 929 tys. zł.

Jeżeli chodzi o wydatki na Państwową Straż Pożarną, to plan wydatków na 2018 r. wynosił 361 050 tys. zł, z tego wydatki rzeczowe 239 253 tys. zł, a płacowe 121 797 tys. zł. Wydatki rzeczowe zrealizowano w kwocie 237 401 tys. zł, a wydatki płacowe wykonano w kwocie 121 329 tys. zł. Na inwestycje budowlane w ramach PSP wydatkowano 96 843 tys. zł, na sprzęt transportowy 70 180 tys. zł, na sprzęt uzbrojenia i techniki specjalnej 17 973 tys. zł, na sprzęt informatyki i łączności wydatkowano 16 369 tys. zł, a na wyposażenie osobiste i ochronne funkcjonariuszy wydatki wyniosły 36 009 tys. zł.

Ostatnia formacja podlegała MSWiA, Służba Ochrony Państwa – plan wydatków na 2018 r. wynosił 43 938 tys. zł, z tego wydatki rzeczowe 34 925 tys. zł, a płacowe 9013 tys. zł. Wydatki rzeczowe zrealizowano w kwocie 33 642 tys. zł, a wydatki płacowe w kwocie 8375 tys. zł. Na inwestycje budowlane w SOP wydatkowano 18 106 tys. zł, na zakup sprzętu transportowego przeznaczono 3689 tys. zł, na sprzęt uzbrojenia i techniki specjalnej 5930 tys. zł, na sprzęt informatyki i łączności 1499 tys. zł, a na wyposażenie osobiste i ochronne funkcjonariuszy SOP wydatki wyniosły 4418 tys. zł.

Osiągnięte efekty rzeczowe w układzie poszczególnych przedsięwzięć, jednostek realizujących program otrzymali państwo na piśmie. Jeżeli jest taka potrzeba, to szczegółowo do poszczególnych efektów rzeczowych, przedsięwzięć oraz jednostek możemy się odnieść, może się odnieść pan dyrektor Departamentu Budżetu. Jednak myślę, że tytułem wstępu do dzisiejszej dyskusji dane, które przedstawiłem, są na tym etapie wystarczające. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Czy pan dyrektor chciałby zabrać głos?

Dyrektor Departamentu Budżetu MSWiA Władysław Budzeń:

To zależy od pana przewodniczącego. Tych efektów jest dosyć dużo, bo to są cztery formacje...

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

To niech się pan chwali.

Dyrektor departamentu MSWiA Władysław Budzeń:

Mam się palić?

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Chwalić.

Dyrektor departamentu MSWiA Władysław Budzeń:

Aha, to się pokrótce pochwałę, panie przewodniczący. Jeżeli chodzi o Policję... bo mamy jeszcze zbiorcze efekty rzeczowe, ale wydaje się, że ciekawsze – o ile mogą być ciekawe – będą efekty w poszczególnych formacjach. Jeżeli chodzi o Policję, to pan minister już mówił o wydatkach, ale chciałem dodać, że w 2018 r. Policja realizowała 243 zadania inwestycyjne, w tym 126 to budowy nowych obiektów oraz 117 zadań to adaptacje i rozbudowy obiektów eksploatowanych. Przekazano do użytkowania 30 zadań, na 10 zadaniach zakończono roboty budowlane, na 105 kontynuowano roboty budowlane. W odniesieniu do 21 zadań prowadzone były procedury przetargowe, a 61 zadań objętych było pracami nad przygotowaniem inwestycji. Sześć zadań inwestycyjnych zostało wstrzymanych, a z 10 zadań zrezygnowano. Jeżeli chodzi o sprzęt transportowy, to kupiono łącznie 1286 pojazdów, z tego 1169 samochodów osobowych nieoznakowanych, 6 pojazdów do przewozu materiałów niebezpiecznych, 44 furgony, 15 ambulansów poczty specjalnej oraz 2 śmigłowce transportowe wielozadaniowe i 6 łodzi. Sprzęt uzbrojenia i techniki specjalnej – zakupiono paralizatory, karabinki Mossberg, elektroniczne urządzenia do badania zawartości narkotyków. Jeżeli chodzi o sprzęt informatyki i łączności, to zakupiono 1977 sztuk mobilnych terminali, 389 ładowarek, prawie 1,5 tys. licencji

na funkcjonowanie sprzętu, dokonano modernizacji telefonii resortowej, zakupiono 2696 radiotelefonów i prawie 2700 telefonów. W ramach wyposażenia osobistego zakupiono 3120 kamizelek kuloodpornych na mundur, 2110 kamerek nasobnych oraz łącznie prawie 10 500 sprzętu teleinformatycznego typu laptopy, smartfony, iPady, tablety.

Straż Graniczna. W ramach inwestycji budowlanych realizowano 65 zadań, w tym 19 to budowy nowych obiektów, 46 to adaptacje i rozbudowy. Do końca 2018 r. zakończono 31 zadań, kontynuowano 13, w odniesieniu do 20 zadań inwestycyjnych prowadzono prace nad przygotowaniem inwestycji i czasowo wstrzymano jedno zadanie. Jeżeli chodzi o sprzęt transportowy, to zakupiono 168 samochodów, z tego 63 mikrobusy, 55 samochodów patrolowych, 26 samochodów do przewozu osób zatrzymanych, 2 autobusy i 10 samochodów terenowych. Sprzęt uzbrojenia i techniki specjalnej – zakupiono 23 przewoźne jednostki nadzoru, 170 kompletów gogli noktowizyjnych, 72 przenośne urządzenia do badania autentyczności dokumentów oraz 122 karabinki i 2063 pistolety. Sprzęt informatyki i łączności – realizowane były głównie prace nad modernizacją niejawną sieć teleinformatyczną oraz modernizacją systemu radiokomunikacyjnego. Zakupiono również 388 radiotelefonów nasobnych i 833 innych radiotelefonów oraz 115 kompletów serwerów i 426 licencji oprogramowania. Wyposażenie osobiste i ochronne – dokonano zakupu 5000 kompletów ubrań na złą pogodę z nadrukiem maskującym, 5090 kompletów ubrań uniwersalnych docieplaczy, 3500 rękawic, 1300 masek przeciwgazowych, 750 kamizelek kuloodpornych i 24 tarcze kuloodporne.

W ramach inwestycji budowlanych w PSP realizowano 39 inwestycji, w tym 19 to budowy nowych obiektów, a 20 to przebudowy i rozbudowy jednostek ratowniczo-gaśniczych. W 2018 r. przekazano do użytkowania 12 zadań, zakończono roboty budowlane na jednym zadaniu, a na 25 zadaniach kontynuowano prace. Jeżeli chodzi o sprzęt transportowy dla jednostek włączonych do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, to dokonano zakupu 278 jednostek sprzętu, z tego 38 ciężkich samochodów ratowniczo-gaśniczych, 204 samochodów średnich ratowniczo-gaśniczych, 12 przyczepki i 24 łodzi ratowniczych z przyczepką. W ramach dotacji dla jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, niewchodzących do KSRG, dofinansowano zakup 162 jednostek sprzętu, w tym 2 ciężkich samochodów ratowniczo-gaśniczych, 68 samochodów średnich ratowniczo-gaśniczych, 63 samochodów ratownictwa technicznego z funkcją gaśniczą oraz 17 przyczepki i 12 łodzi ratowniczych. Jeżeli chodzi o uzbrojenie i technikę specjalną, to zakupiono 26 bezzałogowych statków powietrznych oraz doposażono poligony pożarowe w 4 szkołach PSP. Zakupiono łącznie prawie 4200 jednostek sprzętu oraz dofinansowano prawie 9000 jednostek sprzętu w ramach dotacji dla OSP. Sprzęt informatyki i łączności – modernizowano infrastrukturę teleinformatyczną oraz dokonano zakupów sprzętu informatycznego wyposażenia łącznościowego. Wyposażenie osobiste i ochronne funkcjonariuszy – dokonano zakupu prawie 5500 kompletów ubrań, prawie 4500 kompletów obuwia strażackiego, 5000 par rękawic, 690 kompletów pasów strażackich, 475 kamizelek, 250 sztuk wkładów do aparatów powietrznych. I tu, panie przewodniczący, jeszcze drobniejsze sprawy, nie chciałbym już tych danych przytaczać, m.in. prawie 1400 kompletów ubrań specjalnych, 740 hełmów strażackich, 172 kamizelki, 136 kombinezonów ochronnych i 97 sygnalizatorów bezruchu.

Jeżeli chodzi o Służbę Ochrony Państwa – to już ostatnia formacja – to w 2018 r. przekazano do użytkowania 2 zadania inwestycyjne, 2 są realizowane i w przypadku 6 zadań przeprowadzono prace przetargowe oraz zaniechano realizacji 5 zadań. Sprzęt transportowy – zakupiono 4 samochody osobowo-terenowe, 3 samochody osobowe, autobus, 2 samochody osobowe reprezentacyjne opancerzone. Jeżeli chodzi o sprzęt uzbrojenia i techniki specjalnej, to zakupiono 100 zintegrowanych kamizelek kuloodpornych, 6 urządzeń RTG do kontroli bagażu, 4 jednostki sprzętu termowizyjnego oraz spektrometr do analizy ciał stałych i cieczy. Sprzęt informatyki i łączności – zakupiono 33 radiotelefony, 100 stacji roboczych, 30 urządzeń wielofunkcyjnych oraz 18 kompletów serwerów i oprogramowania. Wyposażenie osobiste i ochronne funkcjonariuszy – dokonano zakupu prawie 12 500 przedmiotów zaopatrzenia mundurowego, 170 hełmów kuloodpornych, 250 kamizelek kuloodpornych oraz prawie 100 pistoletów Glock i futerałów do tych pistoletów z oświetleniem taktycznym. Dziękuję, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję, panie dyrektorze. Rozpoczynamy dyskusję. Kto z pań i panów posłów chciałby zadać pytanie? Bardzo proszę, pani poseł.

Posel Anna Maria Siarkowska (PiS):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Panie ministrze, Wysoka Komisjo, cieszę się, że dostaliśmy dość szczegółową informację o charakterze ilościowym, natomiast szczerze mówiąc, ciężko mi jako posłowi ocenić informację, jaką dostaliśmy, że zakupiono 1400 kompletów ubrań specjalnych, 172 kamizelki czy 700 hełmów. To dobrze czy źle? Ile to jest tak naprawdę? Jakie są potrzeby? Na ile formacja została doposażona? Sama kwestia związana z ilością niewiele nam mówi. To jest pierwsza sprawa.

Druga jest taka, że przydałoby się – na to zresztą zwracała uwagę NIK – żeby w zakresie realizacji programu modernizacji przyjęto jakieś mierniki które pokazałyby postęp w zakresie określonych inwestycji. I o to chciałam zapytać: Czy takie mierniki inwestycji zamierzacie państwo ustanowić na przyszłe lata? Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Mam pytanie do państwa posłów. Może byśmy zmienili nasz porządek, bo drugi punkt, informacja NIK, dotyczy tego samego, więc wysłuchalibyśmy informacji NIK i później przeprowadzilibyśmy dyskusję. Jest na to zgoda? Mielibyśmy wtedy pełen obraz tego, jak wygląda realizacja programu z punktu widzenia NIK. Panie prezesie, bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MSWiA Paweł Szefernaker:

Jeśli bym mógł, panie przewodniczący, to jedno zdanie, ponieważ...

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MSWiA Paweł Szefernaker:

Jedno zdanie. Punkt pierwszy dzisiejszego porządku obrad Komisji to realizacja programu modernizacji. Rozumiem, że nie chcemy dzisiaj rozmawiać na temat założeń, tylko na temat realizacji programu w konkretnym roku.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Tak, tylko że ten druk otrzymaliśmy od pani marszałek, musimy go rozpatrzyć i nie ukrywam, że jesteśmy w niedoczasy, dlatego że mówimy o roku 2018, a w tej chwili mamy już rok 2020. Natomiast jest to druk sejmowy, który powinniśmy rozpatrzyć, bo nie był on rozpatrzony w poprzedniej kadencji.

Sekretarz stanu w MSWiA Paweł Szefernaker:

Trzymaliśmy się jasno tego punktu.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Ale nie zaszkodzi, jeśli pan minister powie, co zrobiono w roku 2019 albo co nas czeka.

Sekretarz stanu w MSWiA Paweł Szefernaker:

Oczywiście, ale wskazuję na to, skąd takie, a nie inne dane, jakie MSWiA przygotowało. Mamy też informacje dotyczące realizacji pokontrolnych wniosków NIK i do nich oczywiście się odniesiemy po wypowiedzi pana prezesa.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Proszę bardzo.

Wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli Marek Opiola:

Dziękuję, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, panie ministrze, szanowni państwo, w pierwszej kolejności chciałem ogólnie opowiedzieć o tej kontroli, o jej idei i czasie, w jakim została przeprowadzona, czyli o tych wszystkich bardzo ważnych kwestiach. Jakie wnioski wysunęła NIK, o czym pan minister wspomniał, jakie były rezultaty finansowe tejże kontroli, a później prosiłbym pana przewodniczącego i Wysoką Komisję, żeby pan dyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Marek Bieńkowski, stały gość państwa Komisji, przedstawił prezentację. Informacje zawarte w prezentacji będą się pokrywały z tymi, które zostały przedstawione w punkcie pierwszym.

Jak rozumiem, połączyliśmy punkt 1 i 2, w związku z tym będziemy się starali przedstawić to w miarę szybko, sprawnie, ale też tak, żeby Wysoka Komisja miała pogląd, jak to wygląda z perspektywy NIK.

Przejdę teraz do szczegółów. Przede wszystkim kto podjął taką inicjatywę, żeby ta kontrola się odbyła? Inicjatywa wyszła od państwa Komisji, to na państwa zapotrzebowanie ta kontrola się odbyła. Była to kontrola planowa, koordynowana. Później powiem, dlaczego jest to bardzo ważne w efektach tejże kontroli.

Pytanie definiujące tę kontrolę było następujące: Czy program modernizacji Policji, Straży Granicznej i Służby Ochrony Państwa jest realizowany zgodnie z założeniami? Zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy ustanawiającej program modernizacji jej celem jest poprawa skuteczności i sprawności działania Policji, SG, PSP i SOP oraz stworzenie warunków sprzyjających realizacji ich ustawowych zadań przez modernizację infrastruktury, sprzętu i wyposażenia, a także wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń funkcjonariuszy oraz zwiększenie konkurencyjności wynagrodzeń pracowników cywilnych formacji.

Kontrola trwała od 21 czerwca 2018 r. do 15 stycznia 2019 r. Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2017 r. do 30 czerwca 2018 r. oraz działania wcześniejsze i późniejsze, jeżeli miały bezpośredni związek z przedmiotem kontroli. Kontrolę przeprowadził obecny na posiedzeniu zespół, czyli Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego NIK oraz 4 delegatury NIK: w Katowicach, Wrocławiu, Poznaniu i w Szczecinie. Kontrola dotyczyła podmiotów organizujących i realizujących program modernizacji – było to w sumie 16 jednostek: MSWiA, Komenda Główna Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej oraz Służby Ochrony Państwa, komendy wojewódzkie Policji i PSP w Katowicach, Poznaniu i Wrocławiu oraz oddziały SG w Gdańsku, Krośnie Odrzańskim, Raciborzu i Warszawie. Stan faktyczny: kontrolą objęto przedsięwzięcia realizowane w ramach programu, tj. inwestycje budowlane, dostawy sprzętu i wyposażenia oraz podwyżki uposażeń funkcjonariuszy i wynagrodzeń pracowników cywilnych. Na realizację programu modernizacji w latach, podkreślam, 2017–2018 – bo ministerstwo przedstawia całościowo, natomiast my skupiliśmy się na tych latach – przewidziano wydatki w łącznej kwocie 3 312 499 tys. zł, co stanowi 36% programu, a wykonano w wysokości 3 127 746 tys. zł, co stanowi 94,4% planu. Wydatki zostały sfinansowane w kwotach 1 965 543 tys. zł, tj. 62,8%, ze środków własnych formacji, część 42 budżetu państwa, i 1 162 203 tys. zł, tj. 37,2%, z rezerw celowych i części 29 budżetu państwa. Finansowe rezultaty kontroli – była to kwota 643 tys. zł wydatkowana w czterech oddziałach SG z naruszeniem prawa i zasad należytego zarządzania finansami na zakup pierwszego zaopatrzenia do nieistniejących obiektów w ramach inwestycji, których realizacja nie została rozpoczęta.

Ocena kontrolowanej działalności. W ocenie NIK w okresie objętym kontrolą, czyli w latach 2017–2018, środki finansowe przeznaczone na przedsięwzięcia objęte programem modernizacji zostały wydatkowane w zasadzie prawidłowo, w kwotach wynikających z ustawy modernizacyjnej. Pozwoliło to zrealizować lub rozpocząć realizację zaplanowanych inwestycji budowlanych, dostaw sprzętu transportowego, sprzętu informatycznego oraz wyposażenia funkcjonariuszy. Ze środków programu modernizacji wypłacono również założone podwyżki uposażeń dla funkcjonariuszy i wynagrodzeń dla pracowników cywilnych. Jednak przygotowanie i realizacja programu nie była pozbawiona nieprawidłowości i wymaga działań naprawczych. Minister spraw wewnętrznych i administracji na etapie prac związanych z tworzeniem projektu ustawy modernizacyjnej nie wyegzekwował od komendantów formacji mierników, które umożliwiłyby kierownictwu ministerstwa dokonanie oceny wpływu wydatków na poprawę bezpieczeństwa publicznego i ochronę obywateli oraz poprawę konkurencyjności wynagrodzeń funkcjonariuszy i pracowników na rynku pracy. Realizację poszczególnych przedsięwzięć analizowano poprzez kwoty wydatków oraz ilościowy przyrost składników rzeczowych majątku, np. liczbę metrów kwadratowych planowanych do wybudowania, wyremontowania powierzchni biurowych lub zakupionych pojazdów, bądź kwotowy wzrost plac.

Uwagi i wnioski końcowe były cztery. Zdaniem NIK nie jest możliwe dokonanie oceny osiągnięcia przez poszczególne służby przyjętych w ustawie modernizacyjnej celów,

tj. zwiększenia sprawności, skuteczności i efektywności działań formacji, ponieważ do oceny efektów programu przyjęto typowe mierniki produktu bądź kwotowy wzrost wynagrodzeń, nie zaś stopień osiągnięcia przez poszczególne formacje założonych celów. Charakterystyczne w tej kontroli były wyjaśnienia jednego z komendantów wojewódzkich w Katowicach, które chciałbym państwu zacytować: „Na poziomie Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach na koniec 2017 r. cele podstawowe programu modernizacji Policji w zakresie środków transportu zostały osiągnięte, ponieważ wydatkowano wszystkie przeznaczone środki na zakup nowych pojazdów”.

Drugi wniosek: wypłacone w służbach podwyżki spowodowały, że średnie uposażenie funkcjonariuszy w okresie 2016–2018 (I połowa) wzrosło o 8,4% w SG, o 8,9% w Policji, a w SOP dzięki dodatkowym środkom finansowym o 16,4%. Jednak wartość względna uposażeń funkcjonariuszy wyrażana relacją do średniego wynagrodzenia w gospodarce narodowej spadła w tym okresie z 2,5 punktu procentowego w Policji do 3,1 punktu procentowego w SG. Wyjątkowo w SOP uposażenie wzrosło o 4,5 punktu procentowego względem gospodarki narodowej.

Punkt trzeci: niekonkurencyjne płace zdaniem NIK miały wpływ na odchodzenie funkcjonariuszy ze służby w okresie od 31 grudnia 2016 r. do 30 czerwca 2018 r. Stan zatrudnienia we wszystkich służbach zmniejszył się łącznie o ponad 3 tys. funkcjonariuszy, tj. 2,1% stanu na koniec 2016 r.

Punkt czwarty: w informacji o wynikach kontroli NIK sformułowała następujące wnioski pokontrolne – i tu są trzy wnioski.

Pierwszy wniosek do prezesa Rady Ministrów dotyczy rozważenia zmiany sposobu finansowania służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne państwa. W opinii NIK zasadne jest ustanowienie stabilnego systemu finansowania służb, uwzględniającego z jednej strony możliwości finansowe budżetu państwa, a z drugiej potrzeby obywateli w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego. Mógłby ten system być oparty np. na powiązaniu nakładów na służby z Produktem Krajowym Brutto, analogicznie jak zostało skonstruowane finansowanie sił zbrojnych.

Zostały też sformułowane dwa wnioski do ministra spraw wewnętrznych i administracji. Pierwszy o możliwie szybkie podjęcie, w porozumieniu z komendantami podległych formacji, realnych, systemowych i skutecznych działań w celu poprawy sytuacji kadrowej podległych mu formacji, zarówno w odniesieniu do funkcjonariuszy, jak i pracowników cywilnych.

Drugi wniosek o pilne wprowadzanie mierników (progów satysfakcji) realizacji poszczególnych przedsięwzięć programu na lata 2019–2020. Mierniki te powinny pozwolić na ocenę wpływu modernizacji na bezpieczeństwo obywateli oraz ocenę stopnia realizacji programu modernizacji.

I tutaj należą się Wysokiej Komisji wyjaśnienia. Od ministra spraw wewnętrznych i administracji wpłynęło stanowisko, które chciałbym państwu zacytować. „Ministerstwo dokona od 2019 r. zmian ww. mierników. Informacja o realizacji programu za 2019 r. oraz ocena stopnia realizacji celu programu za ten rok, jak również za rok 2020 będzie dokonana z uwzględnieniem tych mierników. Informacja końcowa z realizacji programu w latach 2017–2020 będzie również dokonana z uwzględnieniem nowych mierników i tym samym mierniki te będą miały zastosowanie również do lat 2017 i 2018.”

Na tym chciałbym zakończyć i bardzo bym prosił pana dyrektora o przedstawienie pełnej prezentacji.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego NIK Marek Bieńkowski:

Bardzo dziękuję. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, zanim przejdę do prezentacji, to jeśli pan przewodniczący pozwoli, chciałbym przywołać pierwszy program modernizacji Policji, którego autentycznym autorem był śp. pan minister Władysław Stasiak. I jak sądzę, w niemałej części autorzy omawianego dzisiaj, realizowanego obecnie programu modernizacji oparli się na tej idei. To tak gwoli prawdy historycznej.

Natomiast pozwolę sobie, już nie dublując informacji, które Wysoka Komisja otrzymała i od pana ministra, i od pana dyrektora Budzenia, i od pana prezesa, przedstawić w skrócie prezentację, którą otrzymaliśmy. Nie ma tego punktu w prezentacji, natomiast chciałbym, żeby Wysoka Komisja naszą ocenę i wypowiedź odebrała w takim oto duchu, że jesteśmy pełni uznania dla tych, którzy podjęli trud realizacji programu modernizacji służb podległych ministrowi spraw wewnętrznych i administracji. My doskonale zdawaliśmy i zdajemy sobie sprawę z tego, w jak niełatwej sytuacji rynkowej, zwłaszcza budowlanej, ale nie tylko, przyszło realizować ten program. Ale generalnie, pomimo tych trudności, nasza ocena jest taka, że szereg przedsięwzięć dzięki ogromnemu zaangażowaniu – i to nie jest kurtuazja z mojej strony – służb podległych ministrowi spraw wewnętrznych i administracji po prostu udało się zrealizować.

Pomysł na program i jego zręby powstały w 2016 r. Wzorem kontroli NIK dotyczącej poprzedniego programu modernizacji podjęliśmy taki trud, żeby mniej więcej w połowie realizacji programu skontrolować jego przebieg i jest dosyć prawdopodobne, że na zakończenie realizacji programu Izba też podejmie trud, żeby podsumować jego efekty. Kwoty zostały państwu przedstawione, więc nie będę ich powtarzał. Zajęliśmy się kontrolą zagadnień, które są dosyć oczywiste przy tego rodzaju przedsięwzięciach, mianowicie zaczęliśmy od przygotowania tego programu. Nie muszę państwu mówić, że to jest niezwykle ważny etap i tutaj – jak wspomniał przed chwilą pan prezes – zauważyliśmy, iż służby zdecydowały się jedynie na podawanie liczby sprzętu, wyposażenia, jakie jest im potrzebne, natomiast minister w ramach własnych przedsięwzięć podjął decyzję, że zaproponuje określone podwyżki uposażeń, które w jakimś sensie miały zahamować fluktuację kadr w służbach mu podległych. To była dosyć reprezentatywna próba, dlatego że kontrolą objęto w sumie 16 jednostek – oczywiście działowego, konstytucyjnego ministra spraw wewnętrznych i administracji, szefów służb mu podległych, jak również tych, którzy realizowali ten program w terenie, czyli komendy wojewódzkie, oddziały SG, komendy wojewódzkie Policji, PSP i oczywiście niemające swoich struktur w terenie, ale uczestniczące w programie Biuro Ochrony Rządu, obecnie SOP.

Jak wspomniał pan minister, główny nasz problem polegał na tym, że celem tego programu, ustanowionym przecież nie przez NIK, ale przez pana ministra zatwierdzonym – ze strony pani poseł padło takie pytanie – nie była kwestia liczby zakupionego sprzętu, bo to jest środek do osiągnięcia celu. A ja czytam cel programu, który jest następujący: zwiększenie sprawności, skuteczności i efektywności działań formacji. Ponieważ do oceny efektów programu nie są potrzebne wskaźniki ilościowe, dosyć łatwe do rozliczenia, ale efekt, czyli na ile realnie poprzez te zakupy, zwiększone wyposażenie, powstrzymanie fluktuacji kadr itd. udało się zwiększyć poziom bezpieczeństwa obywateli. Przepraszam za wątek osobisty, ale pamiętam, że nie było łatwo przekonać ówczesną panią wicepremier, niestety już nieżyjącą, panią minister Gilowską co do tego pierwszego programu. Ale właśnie za namową śp. prezydenta Kaczyńskiego udało się przekonać ją właśnie takimi efektami dotyczącymi realnej poprawy stanu bezpieczeństwa, gdzie co roku minister wchodził na mównicę sejmową i zdawał relację z realizacji tego programu. Stąd nie dziwicie się państwo, że trudno dokonać – o czym mówił pan prezes – oceny tego programu w zakresie efektywności i skuteczności działania poszczególnych formacji, bo takiego wskaźnika nie przyjęto. Natomiast w imieniu ministra spraw wewnętrznych i administracji obecny tu ówczesny sekretarz stanu pan minister Zieliński podzielił pogląd, że jest to możliwe, żeby takie wskaźniki przy realizacji programu modernizacji zostały wprowadzone.

Na widocznym slajdzie mają państwo realizację finansową programu modernizacji. Rzeczą istotną jest to – i to jest ta różnica między pierwszym programem a obecnym – że tutaj przyjęto takie proporcje, że ponad 60% środków to są środki z budżetów poszczególnych formacji, a ponad 30% to są środki celowe, w tym również jakiś procent środków pochodzi z części 29, czyli z części ministra obrony narodowej.

Na tym slajdzie jest pokazane, na co realnie zostały przeznaczone te środki. Zwróćcie państwo uwagę, że na wzmocnienie uposażeń funkcjonariuszy przeznaczone zostało blisko 33%. Kiedy się to zsumuje ze zwiększeniem wynagrodzeń pracowników o 7,8%, to się okazuje, że blisko 40% środków wydatkowano na ten cel zasadniczy, czyli zmniejsze-

nie fluktuacji i zwiększenie uposażeń funkcjonariuszy i pracowników cywilnych. Tutaj mamy efekty rzeczowe, które są oczywiste i z którymi nie dyskutujemy, czyli nowo wybudowane, wyremontowane obiekty itd., żeby już nie powtarzać za moimi przedmówcami. Chcę państwu powiedzieć, że to nie jest kwestia dorównania do jakiegoś bardzo wysokiego standardu, tylko w wielu przypadkach – w przypadku Policji, ale nie tylko – jest to wyjście ze stanu zapaści, bo są takie obiekty w Policji, gdzie komendanci mają wątpliwość, czy ze względu na bezpieczeństwo po prostu ich nie zamknąć. W związku z tym ponad wszelką wątpliwość efekty związane z poprawą infrastruktury stałej są przez NIK jak najbardziej dobrze oceniane. Tutaj mamy kolejne efekty rzeczowe, o czym mówił pan dyrektor Budzeń. One zostały zakupione, zrealizowane, czyli – żebyśmy się dobrze zrozumieli – my nie mamy wątpliwości co do tych efektów rzeczowych, natomiast cały czas przypominamy, że pełna ocena programu będzie wtedy, kiedy będziemy mieli zobiektywizowane wskaźniki, realnie pokazujące, na ile program modernizacji przyczynił się do zwiększenia skuteczności poszczególnych formacji podległych ministrowi spraw wewnętrznych i administracji.

Jak wspominał pan prezes Marek Opiola, oczywiście w procentach, liczbach bezwzględnych podwyżki uposażeń są dosyć oczywiste, natomiast odnieśliśmy to w sposób zobiektywizowany do tego, na ile konkurencyjne są te uposażenia w relacji do średniego wynagrodzenia w gospodarce narodowej. Proszę zwrócić uwagę, że jedyną formacją, gdzie ten wskaźnik wzrósł, jest SOP, natomiast w Policji, w SG w stosunku do gospodarki narodowej już nie jest tak dobrze. Jednak oczywistym jest wniosek, że byłoby o wiele gorzej, gdyby nie było wzrostu uposażeń, jaki został zagwarantowanych w programie modernizacji. Naszym zdaniem – wspominał o tym też pan prezes – ewidentnie niekonkurencyjne płace, czyli sytuacja rynku pracownika, nie pracodawcy, miały zobiektywizowany wpływ na niedobory kadrowe w poszczególnych formacjach. Ale też odnotowaliśmy, że minister spraw wewnętrznych i administracji dosyć mocno zadaniował szefów poszczególnych służb w celu zwiększenia efektywności działań mających na celu przyjęcie nowych funkcjonariuszy. Muszę się tu odwołać do naszej kontroli sprzed paru lat dotyczącej naboru do służb. Kontrolowaliśmy wtedy Policję, SG, Służby Specjalne, cywilne – gdzie jedyną służbą, która prowadziła aktywny nabór, czyli nie czekała na kandydatów, tylko wychodziła na rynek pracy, w tamtym czasie była Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Stąd mobilizacja ministra spraw wewnętrznych i administracji, szefów służb, żeby również oni prowadzili aktywny nabór. I tutaj jest nasza wątpliwość. Otóż dobrze, że są programy modernizacyjne, bo one w pewnym sensie wzmacniają budżety poszczególnych formacji, natomiast pozostaje otwarte pytanie i wydawać by się mogło, że to rozwiązanie byłoby komfortowe – a wiem, co mówię – dla szefów poszczególnych służb, żeby podobnie jak w resorcie obrony narodowej przyjąć rozwiązanie, że odpowiedni procent Produktu Krajowego Brutto byłby zapewniony przy konstruowaniu poszczególnych budżetów na poszczególne lata, oczywiście z uwzględnieniem sytuacji budżetowej kraju. To jest taki nasz główny postulat, który skierowaliśmy do władzy wykonawczej. O wątpliwościach dotyczących niedopracowania mierników skuteczności na etapie konstruowania programu modernizacji już mówiliśmy. O wnioskach, które skierowaliśmy do prezesa Rady Ministrów i do ministra spraw wewnętrznych i administracji wspominał pan prezes Marek Opiola.

Chcę państwu powiedzieć na zakończenie, że bardzo liczymy na to... Jeszcze raz przypomnę, że wnioski NIK nie są obligatoryjne do realizacji, natomiast jeśli minister spraw wewnętrznych i administracji je przyjął, a wszystko wskazuje na to, że tak, to będziemy podsumowywać realizację całościową tego programu już po jego zakończeniu. Słyszę wypowiedzi obecnego ministra spraw wewnętrznych, że ten program w następnych latach też ma być kontynuowany, więc moim zdaniem nie tylko dla NIK, bo to jest najmniejszy problem, ale przede wszystkim dla Wysokiej Komisji, dla parlamentu niezwykle wartościowym jest wskaźnik – jeszcze raz powtórzę – oceny efektywności realizacji tego programu, nie tyle pod kątem efektów rzeczowych, co realnego zwiększenia bezpieczeństwa obywateli naszego kraju. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję, panie dyrektorze. Otwieram dyskusję. Pani poseł Katarzyna Piekarska, pani poseł Monika Pawłowska. Pan minister chciałby teraz zabrać głos? Czy pani poseł pozwoli panu ministrowi? Proszę bardzo. Zatem pani poseł Piekarska, pani poseł Pawłowska, pan poseł Czartoryski. Pan poseł Zieliński też? Dobrze.

Sekretarz stanu w MSWiA Paweł Szefernaker:

Panie przewodniczący, panie prezesie, Wysoka Komisjo, chciałbym, po pierwsze, zwrócić uwagę na to, co pan prezes i pan dyrektor mówili. W wielu sytuacjach te liczby, kwoty, które zostały tu przytoczone w ramach realizacji programu modernizacji służby mundurowych, to jest kwestia wyprowadzania służb ze stanu zapaści, więc pewnego rodzaju odniesienie, czy te działania są wystarczające czy niewystarczające, w porównaniu do potrzeb, do zaniedbań z lat poprzednich są dziś mocno nieobiektywne. Wynagrodzenia, inwestycje budowlane, inwestycje w sprzęt w wielu miejscach, jak panowie wspomnieli, to kwestia wyprowadzania służb mundurowych ze stanu zapaści.

Po drugie, chciałem przypomnieć – myślę, że Wysokiej Komisji znane jest to badanie, ale warto to dziś powtórzyć – wyniki badania ankietowego przeprowadzonego przez CBOS, dotyczącego poczucia bezpieczeństwa i zagrożenia przestępczością z kwietnia 2019 r., gdzie aż 89% Polaków oceniło swój kraj za bezpieczny. Jeszcze wyżej ocenili Polacy bezpieczeństwo w okolicy miejsca swojego zamieszkania – niemal wszyscy ankietowani, bo 98%, stwierdzili, że miejsce, w którym mieszkają, można nazwać bezpiecznym i spokojnym. Należy szczególnie podkreślić, że nigdy w historii tego badania, czyli od 1987 r., odsetek czujących się bezpiecznie w okolicy miejsca swojego zamieszkania nie był tak wysoki jak w czterech ostatnich edycjach badań. W latach 2016–2017 wynosił 95%, a w 2019 r. 93%. Blisko 3/4 Polaków czuje się bezpiecznie, spacerując w swojej okolicy po zmroku, a 66% nie obawia się tego, że może paść ofiarą jakiegokolwiek przestępstwa.

Zgadzam się, że te wnioski będzie można oceniać z pewnej perspektywy, aczkolwiek myślę, że są to dane, które pojawiają się w trzecim roku funkcjonowania programu modernizacji służb mundurowych i realizacja tego programu ma niemały wpływ na tego typu wyniki.

Jeżeli chodzi o dokładne informacje dotyczące wskaźników, mierników, a także szczegóły związane z raportem NIK, prosiłbym, żeby w paru słowach odniósł się jeszcze do tego pan dyrektor Budzeń. Bardzo proszę.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Proszę bardzo, panie dyrektorze.

Dyrektor departamentu MSWiA Władysław Budzeń:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, jeżeli chodzi o mierniki, to sytuacja przedstawia się tak, że popełniony został na etapie opracowywania informacji za 2017 r. typowy błąd wynikający z pośpiechu. W ocenie skutków regulacji do ustawy modernizacyjnej te mierniki były określone, tylko po prostu nie zostały w odpowiedni sposób potraktowane zarówno przez twórców programu, jak i – nie ukrywam – Departament Budżetu. Zatem nie mówimy o tym, że nie było mierników, tylko o tym, że przez błąd nie zostały one umieszczone w odpowiednich wartościach w informacji. Oczywiście zauważyła to NIK i pan minister Zieliński w imieniu ministra napisał pismo wyjaśniające – zresztą jak pan prezes i pan dyrektor mówili – dwa pisma wyjaśniające. Aktualnie sytuacja przedstawia się w ten sposób, że w sprawozdaniu za 2018 r., które państwo mają, są te mierniki, które funkcjonowały. Myśmymy opracowali już nowe mierniki i sprawozdanie informacyjne z realizacji programu za 2019 r. oraz realizacja całego programu będzie oceniana z uwzględnieniem tych nowych mierników, które będą stosowane od 2019 r.

Jeżeli chodzi o wniosek, który mówi o niemotywacyjnych podwyżkach, to zdajemy sobie sprawę, proszę państwa, że tzw. sfera budżetowa czy sektor finansów publicznych nigdy nie będzie wystarczająco motywacyjny w stosunku do poziomu wynagrodzeń poza tym sektorem. Chciałbym nieco sprostować ten wniosek, ponieważ na podstawie szczegółowych danych, które mam przed sobą, można stwierdzić, że relacja przeciętnych uposażeń do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku 2017 na przykła-

dzie Policji wynosi 113,75. Ten wskaźnik nieco spadł w 2017 r., do 110, bo wtedy nie było podwyżek, ale już w 2019 r. relacja w stosunku do roku 2017 zwiększyła się prawie o 1 punkt procentowy, a w 2020 r. zwiększyła się prawie o 3 punkty procentowe.

Przytoczę jeszcze dwie wartości. Otóż, proszę państwa, w wyniku realizacji programu modernizacji, który był konstruowany w 2016 r., w ówczesnych uwarunkowaniach płacowych i wydatkowych, przewidziane były dwie podwyżki: 253 zł od 1 stycznia 2017 r. i 309 zł od 1 stycznia 2019 r. W międzyczasie w wyniku starań kierownictwa podwyżka od 1 stycznia 2019 r. wyniosła nie 309 zł, tylko 655 zł. I teraz od 1 stycznia 2020 r. jest kolejna podwyżka o 500 zł. Chciałem Wysokiej Komisji powiedzieć, że w ciągu 4 lat przeciętne uposażenie wzrosło o 1408 zł, tj. o 33–35%, stąd trudno mówić o niemotywacyjnym charakterze tych podwyżek. Z podobną sytuacją mamy do czynienia w przypadku pracowników cywilnych, gdzie w ciągu 4 lat podwyżka wyniosła średnio 910 zł na etat, czyli wynagrodzenie wzrosło o 35–37%. Nie chciałbym tu szerzej polemizować, dlatego że ta sytuacja wymaga według mnie odpowiedniego podejścia polegającego na tym, że trudno mówić o zbyt małych podwyżkach, skoro takie są uwarunkowania budżetowe i okołobudżetowe. To tyle, panie przewodniczący, dziękuję.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo. Teraz pani poseł Katarzyna Piekarska.

Posel Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, chciałam się odnieść do wniosków pokontrolnych do ministra spraw wewnętrznych i administracji. Zacytuje: „Chodzi o możliwe szybkie podjęcie w porozumieniu z komendantami podległych sobie formacji realnych, systemowych i skutecznych działań w celu poprawy sytuacji kadrowej podległych mu formacji zarówno w odniesieniu do funkcjonariuszy, jak i pracowników cywilnych”. Muszę powiedzieć, że trochę zmartwiłam się informacjami o dużej liczbie odejść z Policji i że nawet to, o czym mówił pan dyrektor, tzn. wzrost wynagrodzeń – jak usłyszeliśmy, w sumie dosyć duży – nie jest wystarczająco motywujący. A jeżeli nie będzie wystarczającej liczby ludzi w służbach, to nie będzie też wzrostu poczucia bezpieczeństwa. Dlatego pytam, co jeszcze można państwa zdaniem zrobić, aby przyciągnąć do służby, aby uczynić ją ciekawym miejscem pracy?

Mam jeszcze jedno pytanie. Co prawda nie wiem, czy mają państwo taką informację, bo to się bezpośrednio z tym nie wiąże, ale jak już jestem przy głosie i mówię o zatrudnieniu w służbach, to chciałam zapytać, jaki procent kobiet wybiera ten rodzaj kariery? Czy dużo kobiet, młodych dziewczyn decyduje się, żeby wstąpić do służby? Jeżeli macie państwo taką informację, to poproszę o odpowiedź, a jeśli nie, to zwrócę się na piśmie. To jest jedna sprawa.

I druga kwestia, która mnie trochę zaniepokoiła, to była informacja dotycząca zakupu sprzętu do nieistniejących budynków. Chciałabym coś więcej na ten temat usłyszeć, przedstawiciel NIK o tym mówił. O co konkretnie chodzi? W tej sytuacji możemy mieć do czynienia z niegospodarnością. Dlatego chciałam o to zapytać.

I kolejna sprawa, już na koniec. Czy kiedyś pan Banaś przyjdzie na posiedzenie naszej Komisji? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Panie ministrze, będzie pan odpowiadał po każdym pytaniu?

Sekretarz stanu w MSWiA Paweł Szefernaker:

Myślę, że tak. Może to spowoduje, że część kolejnych pytań będzie nieaktualna. Bardzo proszę pana dyrektora o przedstawienie informacji dotyczących zatrudnienia i działań kierownictwa MSWiA także w ostatnim czasie, od 1 stycznia 2020 r., których celem jest motywacja funkcjonariuszy do pozostania w służbie. Oczywiście wszystkie te informacje były przekazywane na poprzednim posiedzeniu Komisji, na którym pan minister Mariusz Kamiński przedstawiał program działań ministerstwa, ale jeżeli jest potrzeba, a z tych pytań wynika, że jest potrzeba, to my je skrótkowo powtórzymy. Jeżeli chodzi o kwestię inwestycji SG, na które pani poseł zwróciła uwagę, to będę prosił panią gen.

Wioletę Gorzkowską o ustosunkowanie się i wytłumaczenie, skąd te informacje, które pojawiły się w raporcie NIK. Panie dyrektorze, bardzo proszę.

Dyrektor departamentu MSWiA Władysław Budzeń:

Panie przewodniczący, tak jak powiedział pan minister Szefernaker, kierownictwo, ministerstwo nie poprzestaje tylko na tym, żeby realizować podwyżki uposażeń zgodnie z programem modernizacji, ale tak jak pan minister powiedział, nasz resort zawarł porozumienie ze stroną społeczną, z Federacją Związków Zawodowych Służb Mundurowych, w dniu 8 listopada 2018 r. Jednym z postulatów, które zostały zawarte w porozumieniu, było wypracowanie mechanizmu, który pozwoliłby zatrzymać funkcjonariuszy w służbie – zwłaszcza tych doświadczonych, przy progu wysługi wynoszącym 25 lat – mechanizmu opartego na zachęcie finansowej do dalszego pozostawania w służbie. Opracowane zostały zmiany do ustaw pragmatycznych naszych formacji polegające na tym, że wprowadzone zostanie tzw. świadczenie motywacyjne dla funkcjonariuszy, którzy służyli 25 lat i wyrażą chęć dalszej służby, a jednocześnie mają pozytywną opinię ze strony przełożonych. Będzie to świadczenie w wysokości 1500 zł miesięcznej na funkcjonariusza, który przesłużył od 25 lat do 28,5 roku. Natomiast funkcjonariusze, którzy mają wysługę powyżej 28 lat i 6 miesięcy, otrzymają 2,5 tys. zł miesięcznie świadczenia motywacyjnego w ramach zachęty do służby. Świadczenie to zachęca do dalszego pozostawania w służbie, docelowo nawet do 35 lat wysługi. Chciałem jeszcze powiedzieć, że realizacja tego przedsięwzięcia jest bezskutkowa dla budżetu, bo liczymy, że funkcjonariusze zachęceni do dalszego pozostawania w służbie nie będą przechodzić na emerytury, a środki, które były przeznaczone na ich emerytury, będą przeznaczone na świadczenia motywacyjne. Chciałem zaznaczyć, że to świadczenie motywacyjne ma charakter świadczenia pieniężnego i nie wchodzi do podstawy wymiaru emerytury funkcjonariuszy ani do innych świadczeń wynikających z pełnienia służby, takich np. jak ekwiwalent za urlop czy nagroda jubileuszowa. To tyle w skrócie, panie przewodniczący.

Zastępca komendanta głównego Straży Granicznej gen. bryg SG Wioleta Gorzkowska:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, odniosę się do nieprawidłowości wskazanych przez NIK, dotyczących zakupu pierwszego wyposażenia, mimo że nie rozpoczęto jeszcze inwestycji budowlanych. Dotyczy to czterech inwestycji – dwóch budów strzelnic w Gdańsku i Przemyślu, przebudowy budynku administracyjnego w Białymstoku, jak również przebudowy budynku w Centrum Szkolenia SG w Kętrzynie. Te inwestycje zostały przesunięte w czasie z uwagi na brak możliwości zabezpieczenia środków finansowych na roboty budowlane. Koniunktura na rynku budowlanym powoduje, że to wykonawcy dyktują ceny i w momencie, kiedy dokonywaliśmy zakupu pierwszego wyposażenia – na marginesie dodam, że zgodnie z uzgodnionymi z inwestorem programami inwestycyjnymi, w niektórych przypadkach na podstawie dokumentacji projektowej i na podstawie wykonanych kosztorysów inwestorskich – w tamtym czasie nie przewidzieliśmy, że wartość ofert na wykonanie robót budowlanych będzie znacznie przewyższała kwotę środków finansowych przydzielonych na ten cel w ustawie modernizacyjnej. Chciałabym zapewnić Wysoką Komisję, że te inwestycje są realizowane, budowa strzelnicy pistoletowej w Przemyślu została już nawet zakończona i otrzymaliśmy decyzję pozwalającą na użytkowanie. Kolejna strzelnica, w Gdańsku, zostanie zakończona w październiku tego roku, zaś przebudowa budynku w Białymstoku – w maju br. Zatem zakupy pierwszego wyposażenia zostaną wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Na marginesie dodam jeszcze, że wartość zakupionego pierwszego wyposażenia wynosi 600 tys. zł, co stanowi 0,2% całości środków przeznaczonych na inwestycje budowlane. Spójrzmy na ten aspekt jeszcze z drugiej strony. Kiedy kończymy roboty budowlane, a brakuje nam środków na zakup pierwszego wyposażenia, to wtedy nie możemy przekazać obiektu do użytkowania. Wtedy też moglibyśmy mówić o braku gospodarności. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję. Pani poseł Monika Pawłowska, proszę.

Posel Monika Pawłowska (Lewica):

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, jednym z głównych powodów, dla których NIK dość krytycznie odniósł się do programu modernizacji na lata 2017–2020, jak wskazują kontrolerzy, był brak rzeczywistego wpływu planowanych w programie podwyżek na odejścia młodych funkcjonariuszy ze służby. I tutaj zgadzam się z panem ministrem, że świadczenie motywacyjne tak, ale w tym przypadku mówimy o osobach wysłużonych, a czy mamy pomysł na przyciągnięcie do służby młodych ludzi? Być może resort powinien zastanowić się nad prawdziwymi powodami odejść, może przyczyna leży zupełnie gdzie indziej?

W drugim pytaniu również chciałabym się odnieść do odejść ze służby, bo wciąż brakuje odpowiedzi na pytanie, czy tylko wysokość płac i niemotywacyjny podział, jak pan powiedział, jest powodem odejść? Czy dociekamy przyczyn odejść? Może należałoby zapytać funkcjonariuszy o ocenę służby w Polsce? Mieliśmy różne przypadki, gdzie funkcjonariusze musieli trochę ośmieszać siebie i mundur na polecenie, rozkaz przełożonych politycznych. Według raportu NIK największym beneficjentem programu modernizacji w zakresie podwyżek była SOP. Czy możemy otrzymać odpowiedź na pytanie, w czym są lepsi ci funkcjonariusze i czy jest to sprawiedliwe traktowanie służb? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję. Jeszcze może pan poseł Czartoryski, pan poseł Zieliński oraz pan poseł Siarka, a potem byłyby odpowiedzi na pytania parlamentarzystów. Widzę, że strona związkowa też się zgłasza.

Posel Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący, za możliwość zabrania głosu. Szanowni państwo, myślę, że kluczowe słowa, które padły w dotychczasowej dyskusji, to są słowa pana ministra, które przypominają, w jakim punkcie startował ten program. Mianowicie w wielu tych aspektach i obszarach, w których uruchomiony został program modernizacji Policji, mieliśmy do czynienia, i to trzeba przypomnieć – państwo z NIK też mówili o historyczności pewnych decyzji – że to były obszary głębokiej zapaści. Zgodzę się z NIK, że ważne są precyzyjnie sformułowane mierniki i cele, które program osiąga, bo wtedy rzeczywiście mamy możliwość najbardziej przejrzystej oceny danego programu. Ale zwróćmy uwagę, że program ten w dużym stopniu – myślę, że pan minister Zieliński się ze mną zgodzi – pełnił rolę pewnego rodzaju ratunku w sytuacji zapaści w kilku obszarach. Przypomnę, że chodziło tu np. o to, że w czasach rządów Platformy Obywatelskiej i Polskiego Stronnictwa Ludowego z 820 posterunków Policji zostało 397. Ponad połowa posterunków została zlikwidowana, co spowodowało ogromne wydłużenie czasu interwencji i pozbawienie całych obszarów powiatów posterunków Policji, więc trzeba było po prostu ratować sytuację, żeby w ogóle Policja mogła powrócić.

W jakich warunkach odbywało się przywracanie 100 posterunków Policji? Mieliśmy do czynienia w czasach rządów PiS z koniunkturą gospodarczą, w tym na rynku budowlanym, w tym ze wzrostem cen usług budowlanych, gdzie firmy budowlane miały powygrywane różne przetargi. W tej sytuacji przywrócenie posterunków Policji to była pewna synergia – z jednej strony Policja rozpisuje przetargi, a z drugiej strony firmy mają portfele zamówień. A jednak te 100 posterunków przywrócono, i to w zupełnie innym wymiarze, bo to są nowoczesne posterunki Policji.

Jeżeli chodzi o to, co w naszej dyskusji zajmuje najwięcej czasu, czyli płace i pracę, to proszę zwrócić uwagę, że mieliśmy do czynienia z wieloletnim zamrożeniem płac w Policji, a w okresie realizacji programu modernizacji, pod rządami dwóch ministrów z rządu PiS, średnia płaca policjantów wzrosła o 1280 zł, a pracowników cywilnych o 990 zł, czyli prawie o 1000 zł, o ile się nie mylę. Pan minister Zieliński ma może bardziej precyzyjną informację. W jakich warunkach to się odbywało? Znacznie spadło bezrobocie. Bezrobocie w ubiegłym roku w grudniu wynosiło 5%, więc rynek pracy jednocześnie wysysał najlepszych pracowników. Stąd też nabór do Policji, pomimo wzrostu płac, odbywał się w momencie, kiedy rynek pracy w Polsce znacznie się polepszał. Do tego miała miejsce przebudowa służb. Jednakże mimo to, moim zdaniem, dużo osiągnięto. Odeszły w niepamięć sytuacje, kiedy samorzady zrzucały się na samochód, było

to wielkim sukcesem i fotografowali się burmistrzowie, starostowie, jak samochód był przekazywany komendzie czy jak samorząd wymieniał sprzęt komputerowy. Te rzeczy odeszły już do historii. Mamy też nowoczesne posterunki Policji. I co jest najlepszym miernikiem? O jednym mierniku już pan minister mówił – ocena Polaków jest najwyższa od czasów, od kiedy w ogóle po 1989 roku takie badania są prowadzone. To jest wielka rzecz, jeżeli chodzi o poczucie bezpieczeństwa. Ale też ocena Polaków dotycząca tego, jak przygotowane są służby. Myślę o wszystkich misjach zagranicznych naszej Policji, straży pożarnej czy SG. Warto też wspomnieć, że SG działała w sytuacji – sam w tej Komisji wspierałem ten program – kiedy przywracane były posterunki SG, kiedy była przywracana broń długa, kiedy były przywracane nawet całe oddziały, które zostały wcześniej zlikwidowane. I to się działo w warunkach, kiedy mieliśmy kryzys migracyjny w Europie. Zatem te misje zagraniczne wypadły niezwykle pozytywnie, polscy strażnicy graniczni są bardzo pożądanymi na Morzu Czarnym czy na Morzu Śródziemnym. Podobnie jest z Policją, bo te zaproszenia były, ale też np. jeżeli chodzi o straż pożarną, pamiętamy wyjazd do Szwecji, gdzie Szwedzi byli zdziwieni, że mamy bardzo nowoczesny sprzęt. Zabieram tu głos jako polityk PiS, ale jak się rozmawia ze strażakami, to oni mówią, że nie mamy się czego wstydzić, kiedy porównujemy nasz sprzęt z tym, który jest używany w Europie Zachodniej.

Myślę, że trzeci etap tego programu to jest ogromne wyzwanie, jeżeli chodzi o kwestię uposażeń, szkoleń i naboru do służb, bo działamy w warunkach takich, w jakich działamy. Rynek pracy zbiera dziś tych najlepszych i moim zdaniem ten trzeci etap powinien być nastawiony właśnie na pozyskiwanie najlepszych do służby w Policji, SOP i SG, więc przed kierownictwem MSWiA stoi duże wyzwanie.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo. Jeszcze pani poseł Pawłowska, ale może wcześniej panowie posłowie, a później pani poseł dopowie. Proszę, pan poseł Zieliński, potem pan poseł Siarka, poseł Pawłowska, kolega jeszcze się zgłasza i potem strona związkowa. Bardzo proszę.

Poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Wiele z tego, co chciałem powiedzieć, pojawiło się już w wypowiedziach moich przedmówców. Bardzo dziękuję za głosy wskazujące na argumenty, które potwierdzają potrzebę, zasadność realizacji programu, o jakim dzisiaj rozmawiamy. A oceniamy go tylko za część okresu, na który został zaprojektowany. Mówimy o początkowej fazie realizacji programu. Na pewno pełne efekty będzie można pokazać, podsumować po jego zakończeniu, czyli po 2020 r., bo to jest ostatni rok tego czteroletniego programu. NIK oceniała początkową fazę tego, co zostało w tym programie zaprojektowane. Można domagać się oczywiście z takiego formalistycznego punktu widzenia szczegółowych mierników – nie jest to łatwe zresztą, możliwe, ale niełatwe – ale jest też pytanie, czy ten wysiłek, żeby te mierniki stworzyć, jest tutaj najważniejszy? Można zapytać inaczej, odwrotnie: Co by było z polskim bezpieczeństwem, gdyby tego programu nie było? Jak wyglądałaby sprawa bezpieczeństwa w Polsce, gdyby ten program nie został opracowany przez MSWiA, przez rząd, a przyjęty przez Sejm? To, że Polska jest dzisiaj oazą bezpieczeństwa w Europie, a tak jest niewątpliwie, to, że mamy najwyższe wskaźniki bezpieczeństwa od czasu, kiedy one są w ten sposób badane, to nie wzięło się znikąd, nie wzięło się samo z siebie. Pamiętamy, tak jak mówił pan przewodniczący Czarторыński, tamten czas, kiedy skończył się pierwszy program modernizacji, ten z lat 2007–2009, wydłużony potem o 2 lata, ze zmniejszoną wobec pierwotnej kwotą środków finansowych, bo przecież nasi następcy zabrali część pieniędzy w ramach tego, że nie mogli się zdecydować, czy mają zieloną wyspę, czy kryzys. Wtedy prawie 500 000 tys. zł zostało zabrane z tego programu, który miał 6 301 000 tys. zł w punkcie wyjścia. Ten program był bardzo potrzebny, bardzo oczekiwany i kiedy złożyliśmy jako klub PiS taki projekt – a wtedy taki program został przygotowany pod moim kierunkiem jako posła w pierwszej kadencji rządów PO–PSL – to on nawet się nie doczekał wprowadzenia pod obrady.

W drugiej kadencji rządów naszych poprzedników już nie składaliśmy tego programu, wiedząc, że on i tak nie przejdzie, ale wtedy nawet posłowie PO czy PSL, a więc partii rządzących wówczas, uważali, że jest potrzebna kontynuacja pierwszego programu PiS.

Przypomnę rok 2007, początek tego programu, rząd pana premiera Jarosława Kaczyńskiego. Wszyscy uważali, że jest to potrzebne, ale nikt z tych, którzy mieli większość, nie chciał tego programu wprowadzić w życie. My zapowiadaliśmy, że kiedy wygramy wybory parlamentarne i stworzymy rząd, szybko taki program przygotujemy. I tak też się stało, program z kwotą 9 200 000 tys. zł został przygotowany i jest wdrażany. Dzisiaj mamy poza tymi wskaźnikami, o których była mowa, tym najwyższym, a ja do niego przywiązuję największą wagę, bo to świadczy o rzeczywistym poczuciu bezpieczeństwa obywateli, 98% Polaków nieoglądających się przez ramię, czy żyje się bezpiecznie, tylko żyjących bezpiecznie, mających poczucie bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania, w najbliższej okolicy, tam gdzie spędzamy zdecydowaną większość swojego życia, gdzie posyłamy dzieci do szkoły, chodzimy do pracy, po zakupy, do kościoła, uczestniczymy w życiu lokalnych społeczności, prowadzimy po prostu codzienne życie. 98% to jest niespotykany wskaźnik poczucia bezpieczeństwa. 9 na 10 badanych Polaków mówi, że Polska jest krajem bezpiecznym, i ma rację. Potwierdzają to też ci, którzy przyjeżdżają do Polski z zagranicy.

Szanowni państwo, wszystkie wydarzenia międzynarodowe, jakie były w ciągu ostatnich 4 lat, począwszy od szczytu NATO, poprzez Światowe Dni Młodzieży, wielkie imprezy sportowe, konferencje klimatyczną, bliskowschodnią – trudne przedsięwzięcia – wszystko to było bezpieczne. I wszyscy ci, którzy do Polski przyjeżdżali, a wielu z nich wiedziało, na czym polega bezpieczeństwo, bo to byli też przywódcy państw, podkreślali w rozmowach to, że Polska jest krajem bezpiecznym i że to jest wielka wartość. Mało tego, porównajcie państwo dane gospodarcze choćby z dziedziny turystyki. W Polsce turystyka się rozwija w ostatnim czasie w związku z tym, że jest bezpiecznie, a inne popularne kierunki geograficzne, miejsca spędzania urlopów, przestały być bezpieczne. Polska przyciąga bezpieczeństwem, przyciąga także inwestorów. Wpływy do budżetu, dochody przedsiębiorców zajmujących się zwłaszcza turystyką są odpowiedzią na to, jaka to jest wartość, i warto też o tym pamiętać.

I jeszcze jeden wskaźnik, proszę państwa. 75% Polaków ma zaufanie do Policji, dobrze ocenia polską Policję – to ostatnie badania. Nigdy nie było takiego wskaźnika, od 30 lat, a Policja jest formacją, gdzie niełatwo się osiąga takie wyniki, bo to jest formacja, która musi także karać za nieprzestrzeganie prawa. A nikt nie lubi być karany, w związku z tym nie będzie dobrze oceniał Policji, jeżeli wymierzono mu mandat czy inną karę. Ale jednak większość Polaków, aż 3/4, dobrze ocenia polską Policję. Powtarzam, że to się nie wzięło znikąd, to się wzięło z wielu działań – i z wytyczonych kierunków, i z dobrej diagnozy, i m. in. z programu modernizacji, a także z wykonania tego wszystkiego, czemu mają służyć poszczególne formacje, przez komendantów, przez wszystkich funkcjonariuszy. Proszę państwa, stawianie dzisiaj pytania, czy ten program wpłynął na bezpieczeństwo, moim zdaniem jest stawianiem pytania retorycznego. Oczywiście, że wpłynął, i to w sposób taki, powiedziałbym, nie tylko intuicyjnie, ale faktycznie oczywisty. Nie mamy czasu, aby o tym dzisiaj więcej powiedzieć, bo inny jest temat posiedzenia, ale przecież choćby takie sprawy jak dynamika spadku przestępstw w Polsce, w ciągu 4 lat wyraźnie widoczna, dynamika wzrostu wykrywalności we wszystkich kategoriach – to jest odpowiedź na pytanie, czy program przyczynił się do wzrostu bezpieczeństwa. Lepszy sprzęt, lepsze wyposażenie, większa motywacja do służby, lepsze warunki itd., itd.

Proszę państwa, teraz kilka słów o kadrach, o fluktuacji. Podwyżki były oczywiście znaczące, choć pewnie za małe. One wciąż są za małe, bo zaniedbania były przecież wieloletnie i dlatego ten program trzeci, trzeci krok modernizacyjny, który zapowiadaliśmy, czyli program – tak go nazwaliśmy, moja nazwa tu się nawet przyjęła – program rozwoju służb mundurowych, bo chodzi o to, żeby pójść do przodu, do najwyższej nowoczesności tych służb po załatwieniu tych spraw, które były zaległościami, powinien przynieść dalsze efekty, jeżeli chodzi o funkcjonowanie służb. Ale teraz o kadrze, proszę państwa. Pan prezes czy pan dyrektor z NIK powiedzieli o odejściach. Tak, ale trzeba też mówić o przyjęciach, bo takie dane, ile osób odeszło, to są dane jednostronne. Na przykład w SOP po raz pierwszy od wielu lat jest więcej przyjęć niż odejść, a w Policji są takie garnizony, gdzie nie ma ani jednego wakatu. Takim miejscem jest województwo, z którego ja pełnię mandat poselski, podlaskie, ale także świętokrzyskie, lubelskie, podkarpackie. Polska

wschodnia generalnie lepiej wygląda pod tym względem, Warszawa i Polska zachodnia gorzej, tam jest trudniej, bo jest większa konkurencja na rynku, są też wyjazdy na zachód, zwłaszcza na ścianie zachodniej Polski. Proszę państwa, ale odpowiedź na to pytanie jest jeszcze i w tym, że kiedy było zainteresowanie takie, że zgłaszało się do Policji 10 kandydatów na miejsce, to przyjmowano mało, dlatego że oszczędzano środki finansowe, nie zużytkowano do końca funduszu wynagrodzeń, łatając dziury w Policji na koniec roku, kupując paliwo czy środki biurowe. Tego nie ma w ostatnim czasie, także m.in. dzięki programowi modernizacji. Zatem po pierwsze, jeszcze raz powtarzam, trzeba brać pod uwagę bilans przyjęć i odejść w poszczególnych formacjach, a nie pokazywać tylko odejścia. Po drugie, uwzględnić fakt, że rynek pracy jest dzisiaj inny, bo przecież po raz pierwszy praktycznie nie mamy bezrobocia w Polsce, a w tamtym czasie, jeśli porównujemy, bezrobocie było dużo większe, a jeszcze wcześniej dramatycznie duże.

Proszę państwa, nie chciałbym mówić za dużo, parę słów tylko, kilka myśli związanych z tym, że program modernizacji był i jest bardzo potrzebny. Myślę, że on da bardzo dobre, wysokie efekty w całości. Podsumowanie całości nastąpi już z tymi miernikami – niech będzie – ale też w kontekście bezpieczeństwa, które jest mierzone nieco innymi wskaźnikami niż te, których domaga się – jak mi się wydaje – bezpośrednio NIK, bo trudno przeliczyć, ile zakupionych kamizelek jako wzrost bezpieczeństwa spowodował czy ile środków transportu. Środki transportu były stare, przestarzałe. Trzeba zobaczyć, o ile średnio będzie mniejszy wskaźnik wieku samochodów używanych przez Policję czy nowocześniejsze uzbrojenie itd., itd., nie mówiąc już o lepszych warunkach obsługi interesantów w nowo wybudowanej infrastrukturze poszczególnych formacji.

Jeszcze jedno, proszę państwa. Pamiętajmy o tym, że ten procentowy czy liczbowy wskaźnik odejść i przyjęć musi być jeszcze nałożony na fakt, że w latach rządów PiS zwiększyliśmy we wszystkich formacjach limit etatów. W Policji odzyskaliśmy 3 tys. etatów zabranych przez PO-PSL swego czasu, w SG przywróciliśmy Karpacki Oddział SG, stąd wzrost liczby etatów, w straży pożarnej i w SOP też zwiększyliśmy liczbę etatów. Zatem porównania procentowo ujmowane muszą też uwzględniać ten fakt, bo inaczej obraz może być zaburzony.

Kończąc, chcę mocno powiedzieć, że niezależnie od tych szczegółowych dyskusji, które zawsze można prowadzić, to ten program był zbawienny, jeśli chodzi o bezpieczeństwo w Polsce, bezpieczeństwo państwa, zwłaszcza obywateli. Żeby bowiem mogli ci obywatele czuć się bezpieczni, muszą mieć dobre służby mundurowe, które są dobrze umotywowane, mają dobry sprzęt, nowoczesne, godne warunki i poczucie, że każdy funkcjonariusz podjął się ważnej misji wobec społeczeństwa, wobec państwa. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo, panie ministrze. Mam taką uprzejmą prośbę, bo mam w tej chwili jeszcze na liście mówców pana przewodniczącego Edwarda Siarkę, panią poseł Monikę Pawłowską, pana posła Artura Łackiego, panią poseł Annę Siarkowską, panią przewodniczącą Danutę Hus i pana...? Proszę się przedstawić. Marcina Kolasę. Czy ktoś jeszcze z pań lub panów posłów albo strony związkowej chciałby zabrać głos? Nie widzę zgłoszeń. Czy mogę zamknąć listę osób, które chcą zabrać głos? Zamykam listę i po ostatnim pytaniu pan minister, ewentualnie pan prezes NIK odpowiedzieliby na zadane pytania, a później musielibyśmy podjąć przez głosowanie uchwałę o przyjęciu informacji i wskazać osobę, która będzie nas reprezentowała w Sejmie w czasie ewentualnej debaty. Bardzo proszę, pan przewodniczący Edward Siarka.

Poseł Edward Siarka (PiS):

Dziękuję. Panie przewodniczący, panie ministrze, muszę powiedzieć, że wśród członków Komisji, tych, którzy od lat zasiadają i mieli możliwość pracy nad pierwszym programem modernizacji, myślę, że nie ma żadnych wątpliwości, tak jak i wśród funkcjonariuszy, i szerzej państwa, mimo tych różnych uwag, które się pojawiają, że program modernizacji dokonał pewnego rodzaju przełomu w tym, co mieliśmy jeszcze w 2005 r. Pamiętam, że wtedy wejście do wielu posterunków Policji czy oglądanie taboru samochodowego Policji, strażaków, SG naprawdę te sytuacje krzyczały aż, żeby coś z tym zrobić. Rzeczywiście udało się, przeszliśmy i taki moment, kiedy ciężko było sprawnie

przeprowadzać niektóre zakupy czy też trzeba było standaryzować niektóre obiekty, żeby te środki właściwie wykorzystać. Doszliśmy do tego momentu i ja trochę nawet się nie dziwię temu, co panowie z NIK przytoczyli, słowa jednego z komendantów, który mówi, że program z punktu widzenia mojego jako komendanta wykorzystaliśmy. Wydaje mi się, że komendant nic więcej powiedzieć nie mógł: to co miałem kupić, to kupiłem, to co mieliśmy wykonać, wykonaliśmy zgodnie z założeniami. Natomiast oczywiście można się pokusić o to, żeby na poziomie ministerstwa czy też komendantów stworzyć gremium, które by jakieś wskaźniki opracowało. Pewnie to można zrobić, ale myślę, że również w kontekście tego, czy ten program powinien być kontynuowany w tej formie. Rzeczywiście powinniśmy się o to pokusić, a wydaje mi się, że będziemy musieli kontynuować ten program. I tutaj pytanie do pana ministra. Jakie są przymiarki, czy będziemy go kontynuowali, czy też będziemy próbowali umieścić te wszystkie wydatki w budżecie podstawowym, co z punktu widzenia tworzenia budżetu w Polsce wydaje mi się niemożliwe, dlatego że nie zmieścimy się z tymi wszystkimi kryteriami czy zadaniami, które chcielibyśmy wykonać w służbach? Lepiej jest robić zadania czy programy dedykowane, niż umieszczać to wszystko w ogólnych kryteriach kształtowania projektu budżetu. To jest oczywiście szersza dyskusja, natomiast ja bym wolał, żeby budżet MSWiA i poszczególnych służb opierać tylko na budżecie podstawowym, dlatego że dzisiaj mamy taką sytuację, że w różnych szufladkach to finansowanie się mieści, ale to wynika z realiów budżetowych. Natomiast podstawowe pytanie jest takie: Czy dzisiaj stać nas na to, żebyśmy mogli nie realizować tego programu? Wydaje mi się, że w jakimś zakresie – to już jest oczywiście kwestia możliwości budżetowych – powinien on być realizowany. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Pani poseł Monika Pawłowska.

Poseł Monika Pawłowska (Lewica):

Panie ministrze, panie przewodniczący, szanowni państwo, czy w ramach nowych perspektyw programu na kolejne lata resort uwzględni jakiegokolwiek wsparcie dla rodzin funkcjonariuszy, którzy zostali w dość wątpliwy sposób objęci ustawą dezubekizacyjną? Być może powie pan, że to nie ma związku, ale jak odbywam spotkania w swoim okręgu wyborczym, to bardzo często spotykam ludzi, którzy mówią, że pracowali rok przed rokiem 1990, a teraz mają głodowe emerytury, bo niecałe 1 tys. zł, bardzo często też jeszcze rodziny na utrzymaniu. Chciałabym też zapytać, czy państwo zauważają, że ta ustawa represyjna ma wpływ również na funkcjonariuszy obecnie służących, bo przecież to tworzy atmosferę napięcia, zastraszania. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Artur Łącki.

Poseł Artur Łącki (KO):

Dzień dobry państwu. Do pytania zachęcił mnie właściwie pan poseł Czartoryski – już wyszedł – który w pewnym momencie swoich dywagacji, jak to jest dobrze w Policji, w ogóle jest dobrze, będzie dobrze i jest coraz lepiej, powiedział, że samorzady już się nie dokładają, bo nie muszą się dokładać do Policji. Ja mam takie pytanie do pana ministra. Jaka kwota samorzady zasilają Policję w latach 2017–2018, dokładając chociażby do radiowozów, komputerów czy do funduszu wsparcia? Chciałem wiedzieć, jaka to jest kwota, później będę też pytał o lata 2019 i 2020, żeby wiedzieć, jaką kwotę samorzady dokładają. Z tego co wiem, to dokładają dużo, a nie jest to nigdzie pokazywane – wręcz odwrotnie, mówi się, że to tylko rząd, wszystko rząd, piękny rząd, a samorzady nic. A jednak samorzady bardzo dużo dokładają.

Druga sprawa to pytanie do pana prezesa NIK. Powiedział pan takie zdanie – ono było nawet wyświetlone – że w zasadzie to było dobre wydatkowanie pieniędzy. Chciałem panu przeczytać, że „w zasadzie” to fraza partykułowa komunikująca, iż podzielamy jakiś pogląd mimo przesłanek przemawiających przeciwko. Więc pan ten pogląd, że było dobrze, ma dobry, tylko były przesłanki przeciwko. Chciałbym się dowiedzieć, jakie były przesłanki przeciwko temu dobremu wydatkowaniu.

I trzecia sprawa. Chciałem się dołączyć do pytania koleżanki z SLD dotyczącego osób, które straciły swoje uposażenia w związku z ustawą dekomunizacyjną, inaczej represyjną – jak zwał, tak zwał, chodzi o to, że stracili pieniądze. Ja wiem, że pan minister może swoim rozporządzeniem niektórym tym osobom przywrócić finansowanie do poprzedniej stawki i chciałem się dowiedzieć, ilu osobom po wprowadzeniu tej ustawy ministrowie spraw wewnętrznych do tej pory przywrócili stawkę, którą mieli przed tą ustawą, i z jakich powodów? To na razie wszystko, dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo. Pani poseł Anna Siarkowska, proszę.

Poseł Anna Maria Siarkowska (PiS):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Chciałabym się odnieść do dyskusji, którą toczyliśmy odnośnie do ustanowienia mierników dotyczących realizacji programu modernizacji Policji i pozostałych służb mundurowych podległych MSWiA. Odniosę się w zasadzie szerzej do tematu badania skuteczności programów, które istnieją w Policji. Otóż, szanowni państwo, pierwsze pytanie, które się tutaj pojawia, dotyczy sposobu pomiaru skuteczności programów. Mając na względzie np. takie kwestie jak wykrywalność przestępstw, cieszymy się, że wykrywalność przestępstw rośnie, ale pytanie, w jaki sposób to jest mierzone i czy sytuacja rzeczywiście idzie w tym kierunku, jakiego byśmy oczekiwali. Chciałabym państwu zacytować informację, która spłynęła do mnie już wiele miesięcy temu, ale takie informacje spływają chociażby od funkcjonariuszy Policji, tak że przepraszam za kolokwialny język, ale ja to jednak pozwolę sobie państwu przeczytać.

Odnosnie do wykrywalności przestępczości narkotykowej: „Żeby wykrywalność przestępczości narkotykowej rosła, wystarczy skłonić policjantów zespołu ds. nieletnich, by baczniej przyjrzeni się kilku małodatom. Szybko się okaże, że znany wcześniej 13-letni Jasio przyznał się, że w ostatnim miesiącu codziennie używał narkotyków kolegom. Robił to kilka razy dziennie. Kilka razy pomnożone przez 30 dni i już mamy 150 do 300 przestępstw, wedle życzenia. Jednocześnie postępowanie jest oczywiście w sądzie rodzinnym i nie trzeba się specjalnie wysilać na udowodnienie winy Jasia, który winny nie jest z założenia, bo wszakże jest nieletni. Tabelka w policyjnym Excelu wszystko znieś. Brakuje wykrycia w mieniu? Proszę bardzo, oto mamy włamanie do komórek lokatorskich w bloku i mamy sprawcę (bezdomny, épun). Co robimy? Każdą komórkę, z której skradziono parę kaloszy i słoik ogórków typu wek, traktujemy jako oddzielne zdarzenie i mamy wykrytych 20 włamań. Brawo my! Możemy nie wykryć innych 20 włamań do mieszkań, samochodów, a i tak będzie 50-procentowa skuteczność itd., itd.”

Chodzi mi generalnie o to, żeby przy badaniu takich elementów jak wykrywalność przestępstw wejść dokładnie w to, w jaki sposób to jest liczone. To jest tak naprawdę bardzo szeroki problem, ja go tylko zasygnalizowałam, ale zwracają na ten problem uwagę sami funkcjonariusze, którym zależy, żeby dane, jakimi dziś operujemy na poziomie politycznym, były zgodne z prawdą, a nie szyte do założeń, których się oczekuje. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząc Danuta Hus, bardzo proszę.

Przewodnicząca Komisji Krajowej Związku Zawodowego Pracowników Policji Danuta Hus:

Szanowny panie przewodniczący, szanowny panie ministrze, Wysoka Komisjo, chciałybym podziękować za ten program modernizacji, bo dzięki niemu nadrobiliśmy troszeczkę straty w naszych wynagrodzeniach, a oprócz tego oczywiście pracujemy w bardziej komfortowych warunkach niż wcześniej. Ale przede wszystkim uważam, że dopóki budżet nie będzie dostosowany do potrzeb, tylko potrzeby do budżetu, nie będzie dobrze, zawsze będzie na coś brakowało, zawsze będą osoby, które będą się czuły niejako pokrzywdzone. Chciałam tylko powiedzieć, że na przestrzeni tych 3 lat trwania ustawy modernizacyjnej pracownicy Policji nie otrzymali 900 zł, tylko praktycznie 675 zł – 250 zł, 300 zł i w zeszłym roku 250 zł, ale od lipca, czyli w skali roku 125 zł, zatem łącznie 675 zł. W tym roku mamy obiecanie – nie wiem, czy otrzymamy, czy nie otrzymamy – 6%

wzrostu, tak jak w innych urzędach. Nawet jeżeli przez cały rok pomnożymy te 250 zł, to będzie ogólnie 800 zł. Funkcjonariusze dzięki protestom otrzymali 922 zł, a w tym roku otrzymają 500 zł. Jeżeli chodzi o liczby netto, to chciałam powiedzieć, że w przypadku pracowników Policji 1/3 tej kwoty idzie na składki, więc w efekcie mamy 600 zł na rękę. Funkcjonariusze mają trochę lepiej, oni w efekcie dostaną 1000 zł. Nie chcę się tu porównywać do funkcjonariuszy, ponieważ to jest inny rodzaj pracy, to jest służba, ale porównujemy się do innych urzędów i cały czas jesteśmy na samym dole w tabelkach, jeżeli chodzi o wynagrodzenia w urzędach państwowych, w państwowej sferze budżetowej. W Policji ponad 30% stanowią pracownicy z ponad 30-letnim stażem pracy, więc niedługo ich pożegnamy, a niestety chętnych do pracy nie ma, ponieważ nasze wynagrodzenia nadal nie są konkurencyjne i nie wiemy, kiedy będą. My jesteśmy taką pokorną grupą pracowniczą i z cierpliwością czekaliśmy na jakieś ruchy, jeśli chodzi o finanse, ale niestety jest to ciągle za mało. My mamy bardzo odpowiedzialne zadania, też pracujemy pod presją czasu, pod presją wyników i jeżeli są środki na inne programy, na 500+, 300+, trzynastkę, to nam się po prostu żółci ulewa. Dlatego bardzo prosimy...

Bardzo nam się podoba stwierdzenie NIK, że programy nie do końca gwarantują stałe unowocześnienie i polepszenie sytuacji i że należy ustanowić stabilny system finansowania. Jeżeli będzie stabilny system finansowania, jeżeli będzie coś, czego będziemy pewni, nie licząc na jakieś dodatkowe programy, to uważam, że będzie lepiej i wtedy finanse będą dostosowane do budżetu, a nie budżet do finansów. Mamy nadzieję, że znajdą się jednak dodatkowe środki jeszcze w tym roku dla pracowników Policji, bo w przyszłym być może będzie jakiś dodatkowy program. Naprawdę, tak jak mówiłam tydzień temu, nie mamy nawet środków na podniesienie płacy minimalnej do 2600 zł. To jest niesamowity skutek, do tej pory te kwoty były niższe, w wysokości 150 zł, więc ze środków z modernizacji udawało się nam to pokryć. A na dzień dzisiejszy niestety nie są przewidywane żadne wzrosty wynagrodzeń, oprócz obiecanych 6%, a to na pewno nie pokrywa wzrostu płacy minimalnej. Powiem państwu, że ja na stanowisku specjalisty osiągam właśnie tę kwotę minimalną, mam 2600 zł plus powyżej 20 lat wysługi, więc w sumie 3200 zł, a praktycznie za miesiąc takie wynagrodzenie będzie miała pani sprzątająca. Tu jest jeszcze ten drugi aspekt, spłaszczenie naszych wynagrodzeń przy takiej płacy minimalnej. Jeżeli będzie to 3000 zł, to już w ogóle będziemy na poziomie pań sprzątających. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Jako ostatni pan przewodniczący Kolasa i pan przewodniczący Szipera i zamykam listę. Potem poproszę pana ministra i pana prezesa o odpowiedzi na pytania.

Przewodniczący NSZZ Funkcjonariuszy Straży Granicznej Marcin Kolasa:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, chciałbym powiedzieć, że program modernizacji służb mundurowych był bardzo oczekiwany przez służby mundurowe, w szczególności – na przykładzie SG – po czasie ciągłych reorganizacji, zabierania uprawnień i innych kwestii związanych z odchodzeniem funkcjonariuszy. Natomiast my jako związki zawodowe nawet na etapie tworzenia tego programu zwracaliśmy bardzo mocno uwagę podczas wspólnych spotkań czy z panem ministrem Zielińskim, czy z panem dyrektorem Budzaniem, że kwestia zapisanych tam wysokości wzrostu wynagrodzeń jest niewystarczająca. Dopiero protesty funkcjonariuszy służb mundurowych MSWiA i Ministerstwa Sprawiedliwości doprowadziły do podpisania porozumienia w dniu 8 listopada 2018 r. między federacją służb mundurowych a ministrem spraw wewnętrznych i administracji, które doprowadziło do tego, że od 1 stycznia 2019 r. nastąpił wzrost uposażeń funkcjonariuszy średnio o 650 zł, a od 1 stycznia 2020 r. ma nastąpić wzrost średnio o 500 zł. Szkoda, że pan dyrektor, przedstawiając kwoty wzrostu uposażeń, zapomniał o tym porozumieniu. To jest pierwsza kwestia.

Druga kwestia. Chcę powiedzieć, że my jako związki zawodowe niejednokrotnie postulowaliśmy zmianę systemu finansowania służby podległych ministrowi spraw wewnętrznych i administracji. Uważamy, że przedstawione przez NIK rekomendacje w zakresie rozważenia przyjęcia rozwiązania, jakie funkcjonuje w odniesieniu do sił zbrojnych, są zasadne.

Kończąc swoją wypowiedź, chcę powiedzieć, że niezmiernie ważne jest jak najszybsze rozpoczęcie prac nad nowym programem, tzw. rozwojowym, gdzie zgodnie z zapewnieniami zapisanymi w porozumieniu ma być położony akcent na wysokość uposażeń. Jest to bardzo ważna sprawa z tego powodu, że funkcjonariusze oczekują na informację, jak w najbliższym czasie będą się kształtowały ich uposażenia. Chcą też wiedzieć, jak długo mają pracować, żeby podjąć decyzję, czy pozostawać w służbach, czy nie. Na koniec chcę zwrócić uwagę na jeszcze jeden aspekt, na kwestię dysproporcji uposażeń nawet w resorcie spraw wewnętrznych i administracji. Rozumiemy, że są służby, które wymagają większego nakładu, ale według nas te dysproporcje są zbyt duże. Dziękuję bardzo.

Posel Zdzisław Sipiera (PiS):

Panie przewodniczący, panie prezesie, panie ministrze, Wysoka Komisjo, bardzo trafne były słowa pana ministra Szefernakera, który zwrócił uwagę na podziękowanie za ten program, wymieniając ministrów – ministra Błaszczaka, ministra Brudzińskiego, panią minister Witek, obecnego pana ministra Kamińskiego, ale również pana ministra Zielińskiego – determinację, bo to nie jest kwestia taka, że coś się zapowiada i to się robi. To trzeba zapowiedzieć, a potem przeprowadzić. To nie było prostą sprawą i za to tylko i wyłącznie można podziękować, że nie został ten program zaprzepaszczoney, a wręcz odwrotnie – został bardzo dobrze wykorzystany.

Druga uwaga. Mijmy świadomość, że minione lata, szczególnie poprzedniej koalicji, były latami oszczędności, i to dziwnych oszczędności, które dzisiaj trzeba odtwarzać. To nie jest tak, że te komisariaty same się odtworzyły. Ja też osobiście jako wojewoda, podobnie jak koleżanki, koledzy, braliśmy udział w odtwarzaniu tych posterunków i to była ogromna determinacja samorządów, która często mówiła: kto pozwolił na to, żeby to zamykać, przecież my tego nie chcieliśmy. Zostało to zrobione i należą się tu słowa podziękowania, bo to służy tylko i wyłącznie bezpieczeństwu mieszkańców naszego państwa.

Trzecia uwaga, która również została wypowiedziana przez pana ministra Szefernakera: obywatele bardzo dobrze oceniają bezpieczeństwo. Dlaczego? Dlatego że służby państwowe działają w taki sposób, żeby zapewnić to bezpieczeństwo, tylko zawsze można zadać pytanie: Czy może ono być na jeszcze wyższym poziomie? Odpowiedź jest taka: oczywiście może, tylko musi być więcej pieniędzy, więcej osób w służbie, większe zarobki itd. Ale na ten stan, który mamy na dzień dzisiejszy, ten poziom nie jest zły i trzeba powiedzieć dobitnie, wyraźnie, że przedsięwzięcia, które zostały podjęte, są skuteczne i dały efekt. Nawet – to często podkreślam – w ostatnim czasie straż pożarna straciła pierwszeństwo zaufania, nie wiem, jak to straż odbiera, ale to właśnie Policja uzyskała najwyższy poziom uznania społecznego. To jednak ma jakiś wymiar i jest to jakaś odpowiedź na pytanie, czy to jest dobry kierunek polityki, czy zły.

Kolejna uwaga. Żeby dokonywać dalszych zmian, o których państwo mówicie, takich jak stabilizacja, procent stabilnych wydatków na bezpieczeństwo, czyli Policję, SG, straż pożarną itd., to trzeba minimalnego jakiegoś spokoju społecznego i spokoju państwowego. My dzisiaj działamy cały czas w atmosferze napięcia, oskarżeń itd. Uważam, że obywatele dają sygnał, żeby ten czas jak najszybciej minął i jestem przekonany, że będziemy działać w tym kierunku, nasza Komisja będzie wspomagać te działania, które proponują pionierzy odpowiedzialni za bezpieczeństwo i ministrowie. Jestem przekonany, że zapaść, która była nie tak dawno, dzisiaj jest już historią, że idziemy w kierunku budowy państwa naprawdę odpowiedzialnego, państwa silnego, w którym Policja, służby graniczne i wszystkie inne służby, które odpowiadają za bezpieczeństwo wewnętrzne państwa, są dobrze wynagradzane, są na odpowiednim poziomie i nie są bez przerwy oskarżane.

Tak chodzę, przepraszam bardzo, między jedną a drugą komisją, ale jestem pod wrażeniem, bo dzisiaj na posiedzeniu komisji budżetu i finansów padła z ust prezesa informacja – była omawiana sprawa KNF – że w ostatnim czasie zmieniło się tam ponad 90% pracowników. Nie chcę wchodzić w szczegóły, bo kontekst jest znany, ale to jest właśnie ten aspekt, o którym powiedziałem: braku pewnego bezpieczeństwa i ciągłości pracy, to jest ten element. My też możemy powiedzieć, koleżanki i koledzy wojewodowie, byli wojewodowie: proszę państwa, w naszych urzędach odchodziło po kilkaset osób rocznie

z pracy. Czy to była nasza nieudolność, czy to jest słabość państwa? To jest właśnie ten wymiar, z którym minister musiał sobie poradzić, jeden, drugi, trzeci, to jest ta rzeczywistość, w której uruchomiliśmy procesy, które bardzo, bardzo idą do przodu, Polacy się bogacą, wybierają, mają możliwość pracy nie tylko w Policji, straży, ale też w innych miejscach. Dlatego, proszę państwa, zawsze tak jest, że potrzeb jest więcej niż możliwości, ale doceniemy to. Dzisiaj na ręce pana ministra Szefernakera składam podziękowania, bo sam też miałem możliwość współpracy w minionym okresie, stąd wiem, że ten wysiłek był duży i według mnie przyniósł konkretne efekty, chociaż to był okres niepełny, bo kontrola NIK dotyczy roku 2018, więc teraz te efekty są już inne. A ostatnia wypowiedź pana ministra Kamińskiego, który naprawdę opowiedział o konkretnych propozycjach, była dobitnym przykładem tego, że ta kontynuacja jest stała, ciągła i to nie jest coś takiego, że zrobiliśmy ten programik, dziękuję, do widzenia i jakoś to dalej będzie. To jest ciągle i za to należą się słowa podziękowania. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Wyczerpaliśmy listę pytających. Teraz pan minister Szefernaker, a potem pan prezes. Proszę do mikrofonu, pani poseł.

Posel Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Jedna rzecz mnie zaniepokoiła – przepraszam, że do tego wrócę – bo to, co powiedziała pani... przepraszam, nie pamiętam nazwiska, przedstawicielka związku zawodowego. Warto by było wyjaśnić to, co pani powiedziała, że może zabraknąć na wypłatę płacy minimalnej, jeśli dobrze zrozumiałam. Chciałabym się upewnić, bo to jest bardzo poważna sprawa i pan dyrektor mówi...

Posel Artur Łacki (KO):

Pan dyrektor, który siedzi koło pana ministra Szefernakera. Na poprzednim posiedzeniu Komisji o tym rozmawialiśmy i miał pan nam to sprawdzić, czy faktycznie, bo pani mówi, że według ich wyliczeń w budżecie zabraknie około 2500 tys. zł do płacy minimalnej. Pan wtedy nie musiał tego wiedzieć – ja oczywiście nie mam pretensji, żeby było jasne – czy faktycznie te wyliczenia związków zawodowych mają jakieś podstawy. Sprawdzacie.

Posel Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Ale sprawdzamy czy pan sprawdził?

Dyrektor departamentu MSWiA Władysław Budzeń:

Zobowiązałem się, że...

Posel Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Przepraszam, panie dyrektorze, ale...

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Proszę nie prowadzić polemiki.

Posel Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Dobrze, ale wydaje mi się, że stosunkowo prosto jest to sprawdzić.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Pan dyrektor obiecał, że w najbliższym czasie da nam tę odpowiedź. Panie dyrektorze, ile potrzebujemy? Tydzień?

Posel Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Tydzień, żeby sprawdzić, czy wystarczy? Przecież budżet był taki wspaniały. No dobra, to czekamy tydzień. Czekam, panie dyrektorze, z całą sympatią, bo znamy się bardzo, bardzo długo. Wiem, że jest pan człowiekiem rzetelnym, więc czekam, że za tydzień będę miała tę informację. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Proszę bardzo, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MSWiA Paweł Szefernaker:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, część pytań oczywiście mocno wykraczała poza temat dzisiejszego posiedzenia, a na część pytań pan minister Mariusz Kamiński odpowiedział już na poprzednim posiedzeniu, przedstawiając Wysokiej Komisji założenia pracy ministerstwa w najbliższym roku. Ja chciałbym powtórzyć, że program modernizacji czy program rozwoju, jak mówił pan minister Zieliński, na lata 2021–2023, który jest również zapisany w porozumieniu ze stroną związkową, jest i będzie w tym roku przygotowywany w ministerstwie i znaczącym akcentem tego programu będzie kwestia wynagrodzenia funkcjonariuszy służb mundurowych.

Jeżeli chodzi o środki, które samorzady przekazują na sprzęt, to starałem się, szanowni państwo, bardzo rzetelnie wsłuchiwać w każdy głos i nie usłyszałem takiej opinii podczas dzisiejszego posiedzenia, że samorzady się nie dokładają. Jako pełnomocnik rządu ds. współpracy z samorządami wielokrotnie dziękowałem samorządom za środki, jakie w wielu sytuacjach do sprzętu dokładają w ramach różnego rodzaju rządowych programów, które są realizowane także poza programem modernizacji służb mundurowych. Mam na myśli choćby program realizowany przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska we współpracy z samorządami i MSWiA. Jestem przekonany, że w sytuacji, w której są rządowe środki, takie jak w tej chwili, dużo łatwiej samorządom znaleźć środki czy to 50/50 czy w innym wymiarze, żeby móc realizować inwestycje, które przez lata były wyczekiwane, ale nie było programów, dzięki którym samorzady mogły partycypować wraz z rządem czy instytucjami podległymi rządowi w tego typu realizacjach. Powtórzę: jeszcze raz dziękuję tym samorządom, które dostrzegają tę potrzebę, chcą współpracować i współpracują.

Jeżeli chodzi o kwestie związane z problemem wykrywalności przestępstw – bardzo ważny głos, bardzo ważne pytanie pani poseł Siarkowskiej – prosiłbym pana komendanta Augustyniaka, pierwszego zastępcę komendanta głównego Policji, o odniesienie się do tej kwestii, a następnie pana dyrektora Departamentu Budżetu o odniesienie się do paru spraw związanych z budżetem, które się pojawiły w państwa wypowiedziach. Bardzo proszę, panie komendancie.

Pierwszy zastępca komendanta głównego Policji nadinsp. Dariusz Augustyniak:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, Dariusz Augustyniak, pierwszy zastępca komendanta głównego Policji. Co do statystyk, to z ciekawością przysłuchiwałem się tej dyskusji i bardzo serdecznie dziękuję za te bardzo pozytywne głosy. Może zacznę od tego, szanowni państwo, co ja zauważam podczas spotkań i moich wystąpień, szczególnie przy okazji otwarć posterunków Policji, komisariatów Policji, co zawsze mówię i za co dziękuję. Szanowni państwo, to że środki z programu modernizacji są wydatkowane dobrze, bo to już mogliśmy usłyszeć, to się odbywa ogromnym wysiłkiem ludzi. Szanowni państwo, w logistyce policyjnej ok. 4% to są policjanci, czyli mundurowi, a reszta to są pracownicy Policji. Natomiast zwiększona ilość środków powoduje, że ci ludzie muszą pracować kilka albo kilkanaście razy więcej niż wtedy, kiedy tych środków nie było, ale doskonale sobie z tym radzimy i to też jest warte podkreślenia.

Co do pracy pod statystykę. Od pewnego już czasu, szczególnie odkąd komendantem Policji jest gen. insp. Jarosław Szymczyk, podczas każdej odprawy służbowej, również tej ostatniej, którą odbyliśmy w Szczytnie, absolutnie zabrania się komendantom każdego szczebla pracy pod statystykę. Jest to niedopuszczalne. Statystykę generalnie traktujemy jako narzędzie, które pokazuje nam, w którą stronę iść, natomiast ja się bardzo z tego cieszę, że wielokrotnie podczas tego posiedzenia były przytaczane wyniki oceny społecznej naszej pracy i zadowolenia z naszej pracy, wskazujące, że Polska jest krajem bezpiecznym. Szanowni państwo, w tej chwili komendant główny, jak podkreślał, zabrania pracy pod statystykę. Chciałbym tu nawiązać do pytania pani poseł o to, co robi Policja, bo my oczywiście wydajemy środki finansowe, które w tej chwili mamy, natomiast cały czas myślimy też o tym, co zrobić, żeby poprawić warunki służby i przede wszystkim wyeliminować z naszej służby archaizmy, których niestety jest bardzo dużo.

Szanowni państwo, powiem tylko, że komendant główny powołał dwa zespoły doradcze – akurat mam przyjemność być przewodniczącym obu tych zespołów. Pierwszy zespół

doradczy jest złożony z komendantów Policji różnego szczebla, począwszy od komendantów posterunków, komisariatów, i w ramach tego zespołu wytypowaliśmy rzeczy, które przeszkadzają polskiej Policji. Tych elementów było aż 24, ale to są rzeczy, które funkcjonowały w Policji od kilkudziesięciu lat i teraz po kolei musimy je eliminować. Zespół stwierdził, że pierwsza taka rzecz to jest wyeliminowanie notatników służbowych, które były w polskiej Policji od zawsze. Ja służę w Policji 28,5 roku i pamiętam, że zaczynałem od rozpisywania notatnika. Ale szanowni państwo, wyeliminować notatnik służbowy to nie jest takie proste, bo pewne elementy, dane, które są tam zbierane, trzeba zastąpić. W tej chwili dążymy do tego, żeby te dane były zbierane w sposób elektroniczny, za pomocą tzw. MTM, czyli terminala noszonego, co znaczy, że te terminale trzeba, po pierwsze, kupić, po drugie, wyposażyć w dobry system operacyjny, ale przede wszystkim to narzędzie musi być bezpieczne. Są tam bowiem dane wrażliwe i nie możemy sobie pozwolić na to, żeby te dane zostały utracone. I na to, szanowni państwo, również idą środki z programu modernizacji polskiej Policji. Jest jeszcze wiele do zrobienia. Poza tym rozmawiamy o tym – komendant główny też o tym myśli – w jaki sposób bardziej motywować policjantów, którzy wykonują podstawowe zadania. Funkcjonuje też zespół ds. siatki płac i rozmawiamy o tym, co przeszkadza, czy siatka płac, która w tej chwili funkcjonuje w polskiej Policji, jest dobra czy też trzeba ją poprawić, ale to też jest proces bardzo skomplikowany, bo każdy chciałby mieć więcej. Natomiast trzeba zrobić tak, żeby pieniądze, które – mam nadzieję – będą, trafiły do tych, którzy faktycznie najbardziej ich potrzebują. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo. Proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor departamentu MSWiA Władysław Budzeń:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, niezależnie od tego, co mówiłem, że czynione są intensywne działania w kierunku, żeby funkcjonariusze służący powyżej 25 lat jak najdłużej służyli, a nie odchodzili na emeryturę, to jeszcze w roku 2018 były przeprowadzone były inne szerokie działania. Mianowicie staraniem ministra spraw wewnętrznych i administracji w budżecie 2018 r. została niezależnie od ustawy modernizacyjnej ujęta kwota 150 000 tys. zł, która była przeznaczona na podwyższenie od 1 maja uposażeń najmniej zarabiających policjantów. Podwyżka ta wynosiła dla najmniej zarabiających 200 zł miesięcznie, a dla nieco więcej zarabiających – 100 zł miesięcznie. Podwyżką tą było objętych około 72% funkcjonariuszy, czyli prawie 110 tys., ale to była podwyżka dla tych najmniej zarabiających, powyżej określonych grup, chyba siódmej i dziewiątej, tylko najmniej zarabiający funkcjonariusze dostali podwyżkę. To działanie było m.in. po to, żeby zachęcić do wstępowania do służb mundurowych. Poza tym zabezpieczona została też kwota 15 000 tys. zł na podwyżkę uposażenia, tzw. dodatku stołecznego dla funkcjonariuszy Policji pełniących służbę w garnizonie warszawskim. Jak Wysoka Komisja wie, zresztą niejednokrotnie mówiłem o tym, z uwagi na znacznie wyższe koszty utrzymania nie było policjantów, którzy chcieliby się przenieść do garnizonu stołecznego. Ta podwyżka była dosyć istotna, ponieważ stanowiła ona równowartość 57% stawki dodatku – dodatek został zwiększony z 305 zł do 480 zł, czyli wzrósł o 175 zł miesięcznie od 1 maja 2018 r. Podwyżką tą zostało objętych 9200 funkcjonariuszy garnizonu stołecznego. To była odpowiedź na pytanie pani poseł Pawłowskiej.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Panie prezesie, bardzo proszę.

Wiceprezes NIK Marek Opiola:

Dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie ministrze, szanowni państwo, NIK nie neguje całego programu modernizacji służb mundurowych – to jest jasno i klarownie zapisane w informacji, którą państwu dzisiaj przekazaliśmy, i zachęcam, żeby się z nią dokładnie zapoznać. To po pierwsze. Po drugie, chcielibyśmy jasno i rzeczowo powiedzieć, że nasze badanie dotyczy roku 2017 i 2018, w związku z tym te wszystkie dane, które były przytoczone przeze mnie czy pana dyrektora, odnosiły się do lat 2017–2018. Kwestie związane z wynagrodzeniami odnosiły się właśnie do tego okresu

i to wszystko jest jasno udokumentowane. Wszystko to co później resort przedstawia, jak rozumiem, będziemy badać, jak to już było zapowiedziane, wtedy, kiedy ten program zostanie zakończony. Wtedy się skoncentrujemy na wszystkich dalszych kwestiach.

Nieprawidłowości dotyczące SG zostały dokładnie wyjaśnione i zostało to przyjęte. Pana posła, który zadawał pytanie w tej sprawie, odsyłam do naszego materiału, gdzie są dokładnie przedstawione informacje na stronie 61 i 62. Zachęcam do zapoznania się z tymi kwestiami.

Odpowiadam panu ministrowi, panu posłowi Jarosławowi Zielińskiemu. Wszystkie kwestie, które mówią o odejściach – ta informacja jest na stronie 79 i odnosi się do zbilansowanej informacji i tak jak było to powiedziane i to jest dokładnie zapisane, że informacja, którą przedstawiłem, jest właśnie za okres od 31 grudnia 2016 r. do 30 czerwca 2018 r. Jest to dokładnie przedstawione w formie bilansu, czyli właśnie przyjęcia, odejścia i suma etatów, który wtedy obowiązywał. Jeżeli chodzi o Policję, to stan zatrudnienia funkcjonariuszy zmniejszył się do 93,6% stan etatowego.

Naprawdę chciałem Wysokiej Komisji podziękować za dzisiejsze posiedzenie i za to, że mogliśmy przedstawić wyniki naszej kontroli. Zachęcam do zapoznania się z pełną informacją, która jest zawarta na 184 stronach. Wszystkie kwestie dotyczące programu modernizacji w latach 2017–2018 państwo tam znajdziecie. Nie chciałbym polemizować ze stroną rządową w kwestiach późniejszych, dlatego że nie czujemy się na siłach, żeby oceniać procesy, które trwają, i odpowiadać na pytania, które były na bieżąco zadawane, a odnoszą się do okresu późniejszego. Tak jak mówię, nie było to przedmiotem badania NIK, w związku z czym tymi wszystkimi kwestiami będziemy się zajmować w późniejszym czasie, wtedy, kiedy zostanie wszczęta kontrola pod koniec okresu realizacji programu modernizacji. Wtedy będziemy mogli państwu przedstawić wszystkie ustalenia dotyczące tego programu.

Jak mówię, NIK nie neguje zasadności wprowadzenia programu modernizacji, ocenia go pozytywnie, tylko chciałem zaznaczyć, że wnioski, jakie zostały tu przedstawione, trzy wnioski przy takim ogromnym programie – może aż trzy, a może tylko trzy – są wnioskami bardzo zasadniczymi. Mówią one o stworzeniu pewnego rodzaju systemu finansowego służb mundurowych, polegającego na tym, żeby pomóc ministrowi spraw wewnętrznych i administracji w dochodzeniu do tego, żeby Polacy czuli się bezpiecznie. W związku z tym chciałem to jasno i zasadniczo wyrazić i dziękuję Wysokiej Komisji za możliwość przedstawienia wyników tejże kontroli.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Proszę, panie ministrze, ale krótko.

Poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Bardzo krótko. Ponieważ pojawił się postulat innego sposobu finansowania, odniesienia nakładów budżetowych do PKB, a nikt z nas nie jest w stanie na to odpowiedzieć, bo to jest kwestia decyzji rządu, ministra finansów w szczególności, więc może byśmy poświęcili kiedyś taki wątek dyskusji i może należałoby zaprosić na posiedzenie ministra finansów, żeby się do tego odniósł. To jest postulat wielkiej wagi, ale nie wiem, czy możliwy do przyjęcia. To jest właśnie kwestia dyskusji ogólnorządowej, głównie z ministrem finansów.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Myślę, że prezydium weźmie to pod uwagę. W związku z tym, że wyczerpaliśmy porządek obrad, mam pytanie: Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia informacji ministra spraw wewnętrznych i administracji o realizacji w 2018 r. „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017–2020”? Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, to uznam, że Komisja przyjęła informację.

Nie ma sprzeciwu, w związku z tym stwierdzam, że Komisja przyjęła informację. Mam prośbę, aby reprezentował nas w Sejmie, przedstawiał tę informację pan poseł Czartoryski. Czy jest zgoda? Jest zgoda.

Szanowni państwo, wyczerpaliśmy porządek obrad. Bardzo dziękuję panu ministrowi, panu prezesowi oraz wszystkim przybyłym gościom. Zamykam posiedzenie Komisji.